ภาคผนวก ก

โครงสร้างองค์กร บทบาท ภาระหน้าที่กระบวนการดำเนินงาน ขององค์กร/สถาบันที่ทำหน้าที่ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่นของภาครัฐ

1. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

(ก) อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงาน ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ดังต่อไปนี้

(1) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(2) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(3) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในวงราชการและการเมือง

(4) ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

(5) เสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็น เงินอุดหนุนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช.

(ข) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 บัญญัติอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ดังนี้

(1) ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นเสนอต่อวุฒิสภาตามหมวด 5 การถอดถอน จากตำแหน่ง

(2) ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นเพื่อส่งไปยังอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามหมวด 6 การดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา 308 ของรัฐธรรมนูญ

(3) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(4) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามหมวด 3 การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

(5) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งและชั้นหรือระดับของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

(6) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐและการเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

(7) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ทุกปี และนำรายงานนั้นออกพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

(8) เสนอมาตรการ ความเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(9) ดำเนินการส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ยกเลิกหรือ เพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้อนุมัติหรืออนุญาตให้สิทธิประโยชน์หรือออกเอกสารสิทธิแก่ บุคคลใดไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ

(10) ดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(11) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเลขาธิการ

(12) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

(13) ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติหรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในชั้นนี้ได้แก่

(13.1) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.2542

(13.2) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542

(13.3) พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. 2543

(ค) วิสัยทัศน์สำนักงาน ป.ป.ช.

แผนยุทธศาสตร์สำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับที่ 1 (2546-2550) ได้กำหนดวิสัยทัศน์สำนักงาน ป.ป.ช. ให้ ป.ป.ช.สามารถขยายบทบาทป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการขจัดเครือข่ายการทุจริตที่ฝังรากลึกในสังคม รวมทั้งมีการปลูกฝังค่านิยมและจริยธรรม ให้เกิดการเมืองที่โปร่งใส สังคมมีจิตสำนึก ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อส่วนรวม และมีความเป็นธรรม ต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ในแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับที่ 2 (2551-2555) ให้เป็นองค์กรนำด้านป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ได้รับการยอมรับ เชื่อมั่นและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคม โดยมุ่งหมายเป็นแกนหลักขององค์กรอิสระในการต่อต้านการทุจริต บนหลักธรรมาภิบาล บริหารจัดการด้วยวิธีกระจายอำนาจอย่างโปร่งใส เป็นธรรม เป็นแกนในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวินัยร่วมกับสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา ประชาชนในท้องถิ่น และประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ ความร่วมมือที่เข้มแข็งกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(ง) พันธกิจสำนักงาน ป.ป.ช.

ตามแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับที่ 1 (2546-2550) กำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ช.มีพันธกิจในการเร่งรัดให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นเครือข่ายของรัฐ เอกชน องค์กรประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน สื่อมวลชน และองค์กรระหว่างประเทศควบคู่ไปกับการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติและประสานงาน ให้เกิดการพัฒนารูปแบบการบริหารที่มีการวางแผน การปรับระบบงาน การพัฒนาบุคลากร และการติดตามประเมินผลอย่างทันท่วงที โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุน และปฏิบัติภารกิจ ต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนพันธกิจให้เป็นรูปแบบการบูรณาการ ดังกำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับที่ 2 (2551-2555) โดยมีการรณรงค์ปลูกจิตสำนึก ควบคู่กับการพัฒนาระบบระเบียบ ตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีบทบาท หน้าที่ การดำเนินงานอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพการณ์ ดังนี้

(1) ปลูกจิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม วินัย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(2) พัฒนากลไกการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) พัฒนาองค์ความรู้และบุคลากรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้ทัดเทียมมาตรฐานสากล

(จ) แผนยุทธศาสตร์สำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2546-2550) ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยชี้นำแนวทางการดำเนินงานและการปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงานของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยแผนยุทธศาสตร์ฉบับแรกนี้มีการกำหนดแผนงานและโครงการรองรับยุทธศาสตร์ 13 แผนงาน 45 โครงการ ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสมรรถนะบุคลากร ให้มีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตร่วมกับประชาชนและองค์กรอื่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาเครือข่ายพลังป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประสานความร่วมมือกับองค์กร ประชาชนและสื่อสารมวลชน ให้เป็นกลไกเสริมความเข้มแข็งของสำนักงาน ป.ป.ช.

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างภาวะผู้นำ ขวัญ กำลังใจ ของบุคลากรและค่านิยมร่วม พัฒนากลุ่มผู้นำให้มีการบริหารจัดการที่ดี และสร้างขวัญกำลังใจ รวมทั้งความภาคภูมิใจใน องค์กรให้แก่บุคลากร

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างประสิทธิภาพการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ปรับปรุงกระบวนการไต่สวนตรวจสอบที่เป็นอุปสรรคและยกระดับมาตรฐานให้น่าเชื่อถือ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปรับกลไกและวิธีการทำงานเพื่อกระตุ้นสังคมให้ต่อต้านการทุจริต ในภาคเอกชนและวงการเมือง ป้องกันการถูกแทรกแซงการทำงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 เป็นแกนนำปลูกจิตสำนึก และจริยธรรมของผู้นำทางการเมือง ข้าราชการและประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม

ต่อมาเมื่อมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับที่ 2 (2551-2555) ได้มีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ผ่านมาทำให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีการปรับแผนยุทธศาสตร์ โดยมีการกำหนดกรอบ ทิศทาง และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ซึ่งมีแผนงานและโครงการรองรับยุทธศาสตร์เพิ่มขึ้นเป็น 17 แผนงาน 70 โครงการ ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 รณรงค์เสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริต ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกคุณธรรม จริยธรรม บูรณาการความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ชี้ให้เห็นโทษของกระแสบริโภคนิยมและระบบอุปภัมภ์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างเครือข่ายพันธมิตรพิชิตคอร์รัปชั่น ประสานและพัฒนาเครือข่ายจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้ครอบคลุมทุกภาคส่วน และสร้างความร่วมมือกับสื่อมวลชนในการเผยแพร่ข่าวสาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนานวัตกรรมและกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เป็นการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อวางมาตรการที่ใช้เป็นแนวทางในการนำไปปรับใช้กับหน่วยงานต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนแสวงหาองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ช่วยให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติฯ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากลไกตรวจสอบ สนองตอบประชาชน ปรับปรุงเครื่องมือการไต่สวน เสริมสร้างความเข้มแข็งในการปราบปรามการคอร์รัปชั่นรายใหญ่ และกระบวนการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดประสิทธิผล

ยุทธศาสตร์ที่ 5 บริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาการทำงานภายในองค์กรทั้งทางด้านโครงสร้างองค์กร ระบบงาน ขอบเขตงาน อำนาจการบริหารงาน และนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดมาตรฐานในการปฏิบัติงานขององค์กร

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ เสริมสมรรถนะ และจิตสาธารณะบุคลากร พัฒนาข้อมูล ข่าวสาร และงานวิจัยจากเครือข่ายทุกภาคส่วนและองค์กรระหว่างประเทศ นำผลงานวิจัยมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร งานวิจัยให้สังคมรับรู้ได้อย่างทั่วถึง

(ฉ) โครงสร้างองค์กรสำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นหน่วยธุรการสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีการดำเนินงานอย่างเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงาน ป.ป.ช. ในปี 2543-2549 ประกอบด้วย 11 สำนัก 4 กอง 1 ส่วน ได้แก่ สำนักป้องกันการทุจริต 1-2 สำนักนโยบายและแผน สำนักปราบปรามการทุจริต 1-2 สำนักคดี สำนักตรวจสอบทรัพย์สิน

1-5 กองรับเรื่องร้องเรียน กองคลัง กองงานคณะกรรมการ กองการเจ้าหน้าที่ และส่วนอำนวยการนักบริหารการข่าวและตรวจสอบภายใน (แผนภาพที่ 1)

แผนภาพที่ 1 โครงสร้างสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำปีงบประมาณ 2543-2549

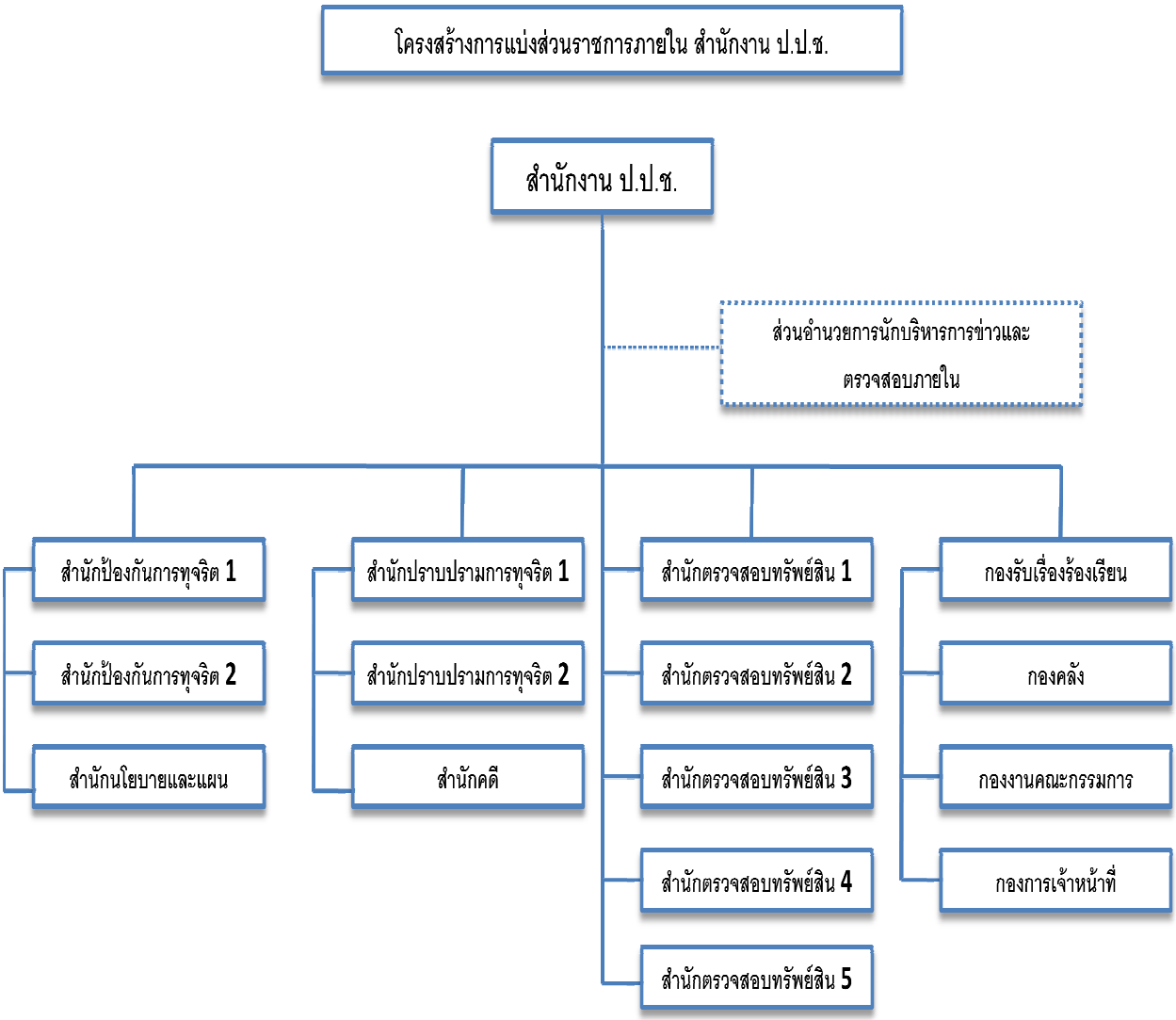

ที่มา: http://www.nccc.thaigov.net

การประเมินโครงสร้างสำนักงานป.ป.ช.

จากการศึกษาของโกวิทย์ กังสนันท์และคณะ (2546) ได้ประเมินโครงสร้างองค์กรของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งเป็นโครงสร้างประจำปีงบประมาณ 2543-2549 (แผนภาพที่ 1) ไว้ดังนี้

1. ด้านความเหมาะสมระหว่างภารกิจและโครงสร้าง การจัดโครงสร้างไม่เหมาะสมกับภารกิจของสำนักงาน ป.ป.ช. ขาดความยืดหยุ่น และขาดความสามารถในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์

เป็นโครงสร้างที่เน้นการสายบังคับบัญชาตามระบบราชการมากเกินไป โดยไม่เน้นผลงาน นอกจากนี้ยังมีการแบ่งโครงสร้างบนพื้นฐานความเชี่ยนชาญเฉพาะในรายละเอียดมากเกินไป และมีลักษณะค่อนข้างรวมศูนย์

2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์/นโยบาย และโครงสร้าง พบว่า โครงสร้างไม่เกื้อกูล และการระดมทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามกลยุทธ์และนโยบาย รวมทั้งคณะกรรมการป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช.ไม่ค่อยเชื่อมโยงและไปในทิศทางเดียวกัน

3. การแบ่งงาน โครงสร้างการแบ่งงาน ขาดความสมดุลระหว่างงานปราบปรามและงานป้องกัน การแบ่งงานเน้นการขยายตำแหน่งมากกว่าประสิทธิภาพและผลงาน การจัดสรรงานไม่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของเกณฑ์และมาตรฐานเดียวกัน ตลอดจนงานสนับสนุน (โดยเฉพาะด้านธุรการ) ไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับความจำเป็นของงานหลัก

4. การประสานงานและทำงานเป็นทีม พบว่า การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาร่วมทำงาน และทีมงานไม่เหมาะสม เน้นการทำงานแบบตัวใครตัวมัน ขาดเป้าหมายร่วมกัน ขาดความไว้วางใจและเชื่อถือซึ่งกันและกันในอนุกรรมการ เน้นสายขั้นตอนการบังคับบัญชามากเกินความจำเป็น นอกจากนี้ยังเป็นโครงสร้างแข็งตัว การโยกย้ายเจ้าหน้าที่ทำงานเฉพาะกิจกระทำได้ยาก

5. การบังคับบัญชา การมอบ และการกระจายอำนาจ ผู้ปฏิบัติงานไม่ได้รับมอบอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างเพียงพอ และมีชั้นการบังคับบัญชามากเกินความจำเป็น

6. บุคลากร ผู้ปฏิบัติงานไม่มีรูปแบบมาตรฐานวิชาชีพในการปฏิบัติงาน บุคลากรหลายด้านขาดความรู้ ทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และไม่มีการจัดโครงสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ

แผนภาพที่ 2 โครงสร้างสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำปีงบประมาณ 2550-2552

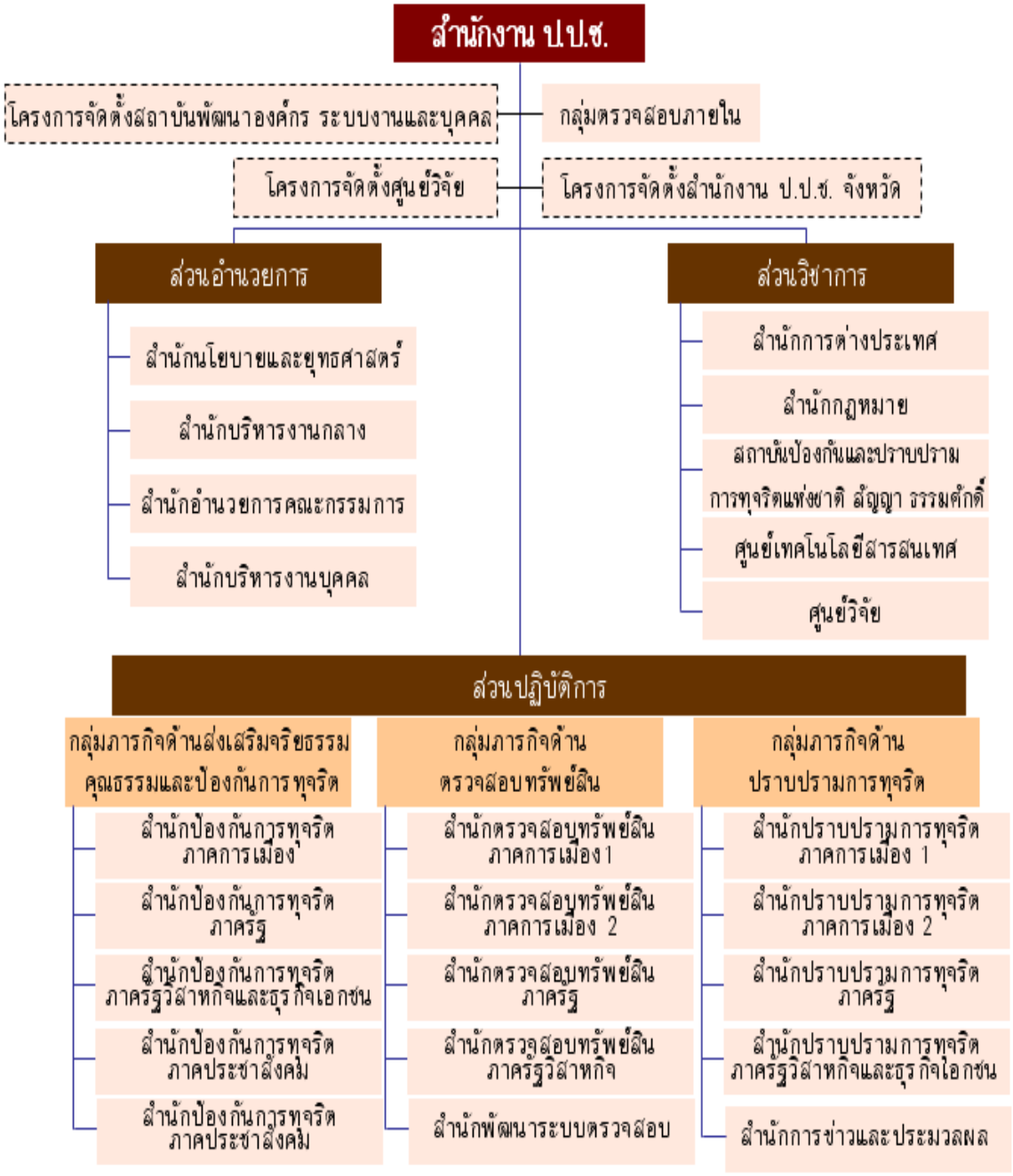

ที่มา: http://www.nccc.thaigov.net

การปรับโครงสร้างองค์กร

จากการศึกษาของวรรณนภา วามานนท์ (2550) พบว่า การจัดองค์กรของสำนักงาน ป.ป.ช. ปรับเปลี่ยนไปตามภารกิจและปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภายนอกองค์กรที่เปลี่ยนไป มีการปรับโครงสร้างการทำงานใหม่ และการเพิ่มอัตราเจ้าหน้าที่มากขึ้น พิจารณาองค์ประกอบของงานหลักที่สำนักงาน ป.ป.ช. ปัจจุบันมีหน้าที่ในการดำเนินการตามภารกิจ และสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดังนี้

1. งานด้านตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน
2. งานไต่สวนข้อเท็จจริง
3. งานเสนอมาตรการ ความเห็น หรือข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรือวางแผนโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต
4. งานป้องกันการทุจริต และเสริมสร้างทัศนคติ และค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต
5. งานศึกษาและสนับสนุนการวิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในวงราชการและการเมือง

โครงสร้างปัจจุบันขององค์กรซึ่งเป็นโครงสร้างประจำปีงบประมาณ 2550-2552 ได้แบ่งส่วนงานออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนอำนวยการ ส่วนวิชาการ และส่วนปฏิบัติการ โดยแต่ละส่วนได้มีสำนักงานปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบจากเดิมที่มีการแบ่งสายงานตามภารกิจ 4 ด้านของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งทำให้การทำงานในบางส่วนมีความซ้ำซ้อนและไม่สามารถแสดงสายการบังคับบัญชาได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงมีการจัดตั้งสำนักงานเพื่อรับผิดชอบภารกิจแบ่งแยกตามสายงานได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้โครงสร้างองค์กรยังได้มีการเพิ่มส่วนงานที่สำคัญ อาทิ โครงการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรระบบงานและบุคคล โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัย และโครงการจัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ช.จังหวัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและคลอบคลุมในภารกิจที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับมอบหมายเพิ่มจากการแก้ไขรัฐธรรมนูญ 2550

โครงการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรระบบงานและบุคคล เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสนองต่อยุทธศาสตร์ฯปี 2550-2555 ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรโดยการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถและมีความเหมาะสมต่อหน้าที่งาน รวมถึงสร้างขวัญกำลังใจและจูงใจให้บุคลากรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและลดอัตราการหมุนเวียนของบุคลากร โดยจัดให้มีการปรับเงื่อนไขค่าตอบแทนในการทำงานของบุคลากร การกำหนด

ความก้าวหน้าของเส้นทางสายอาชีพของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. รวมทั้งการออกมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ระหว่างปฏิบัติงาน

แนวทางที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่เป็นแนวทางที่สนับสนุนต่อยุทธศาสตร์ฯ การพัฒนาและเสริมสร้างบุคลากรให้มีศักยภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น คือการจัดตั้งโครงการศูนย์วิจัย เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาข้อมูล ข่าวสาร และงานวิจัยจากเครือข่ายทุกภาคส่วนและองค์กรระหว่างประเทศ ให้สามารถนำผลงานการวิจัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร งานวิจัยด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้สังคมรับรู้อย่างทั่วถึง

นอกจากนี้รูปแบบการทำงานขององค์กร ป.ป.ช. ยังมีการปรับเปลี่ยนในรูปแบบของการกระจายอำนาจในการบริหารงานจากส่วนกลาง ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้วางหลักการเกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริต โดยให้มีการจัดตั้งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดขึ้น ดังนั้นสำนักงาน ป.ป.ช.จึงจำเป็นต้องมีการปรับโครงสร้างและรูปแบบการดำเนินงานและกำหนดแผนการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดให้ครอบคลุมทั่วประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารงานที่การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงยังสามารถช่วยในการลดขั้นตอนอำนาจในการตัดสินใจ ทำให้การปฏิบัติงานตามนโยบายมีความคล่องตัวมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวรรณนภา วามานนท์ (2550) ซึ่งผลการศึกษาพบว่า มีการกระจายอำนาจในการบริหารจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.ส่วนกลาง โดยจัดให้มีคณะอนุกรรมการ ป.ป.ช.ประจำจังหวัด เพื่อกระจายอำนาจการพิจารณาคัดสรรเรื่องร้องเรียนทุจริตในเบื้องต้นเพื่อไม่ให้งานคั่งค้างที่ส่วนกลางมากเกินความจำเป็น และให้หน่วยงานต้นสังกัดมีส่วนร่วมในงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในตัวเองอย่างเข้มแข็ง

2. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส.ต.ง.)

(ก) อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นองค์กรตรวจสอบ อิสระและเป็นกลาง ประกอบด้วย คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้เสนอรายงานผลการปฏิบัติงาน ต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี และมีคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลัง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและกำหนดโทษปรับทางปกครองเบื้องต้น แก่เจ้าหน้าที่หรือ พนักงานของหน่วยรับตรวจที่ฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐ โดยสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ตาม *พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2542* ดังต่อไปนี้

1) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ

2) ตรวจสอบการเงินแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

2.1) ตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษา และการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินอื่นของหน่วยรับตรวจ หรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ และอาจตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน การใช้จ่ายทรัพย์สินอื่น หรือการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนงาน งานหรือโครงการของหน่วยรับตรวจ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นไปโดยประหยัด ได้ผลตามเป้าหมายและมีผลคุ้มค่าหรือไม่ ในกรณีหน่วยรับตรวจเป็นหน่วยรับตรวจตามมาตรา 4 (4) หรือ (5) ให้แสดงความเห็นตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปด้วย

2.2) ตรวจสอบบัญชีและรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ และงบแสดงฐานะการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

2.3) ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

2.4) ศึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับแผนงาน งาน โครงการที่จะมีผลกระทบต่อการจัดทำงบประมาณ

2.5) ตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและรายได้อื่นของหน่วยรับตรวจ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ ในกรณีนี้ให้มีอำนาจตรวจสอบการประเมินภาษีอากร การจัดเก็บค่าธรรมเนียม และรายได้อื่นที่หน่วยรับตรวจจัดเก็บด้วย และหน่วยรับตรวจต้องเปิดเผยข้อมูลที่ได้มาจากผู้เสียภาษีอากร ผู้ชำระค่าธรรมเนียมหรือเงินอื่นใด ให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามที่ร้องขอด้วย และให้ถือว่าการให้ข้อมูลดังกล่าวเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

ในกรณีหน่วยรับตรวจเป็นหน่วยรับตรวจตามมาตรา 4 (6) การตรวจสอบการเงินแผ่นดินให้กระทำได้เฉพาะการตรวจสอบว่าการรับจ่ายและการใช้เงินอุดหนุนหรือเงินหรือทรัพย์สินลงทุนเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยวิธีการตรวจสอบนั้นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

3) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา 48 และการรายงานผลการปฏิบัติงานระหว่างปีตามมาตรา 49

4) ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจตามข้อเสนอของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามที่ปรากฏในรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีหรือรายงานผลการปฏิบัติงานระหว่างปี

5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

(ข) อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน การกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาในเรื่องวินัยทางงบประมาณและการคลัง การให้คำปรึกษาและคำแนะนำ การเสนอแนะให้มีการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน การกำหนดโทษปรับทางปกครอง การพิจารณาวินิจฉัยความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังในฐานะที่เป็นองค์กรสูงสุด การพิจารณาเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และการดำเนินการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2542

(ค) อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ผู้ว่าการตวจเงินแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้มีรองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ ในกิจการของสำนักงานงานตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อการนี้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจะมอบอำนาจให้ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนได้ ทั้งนี้ต้องเป็นตามระเบียบที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(ง) โครงสร้างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตั้งแต่ปี 2547-2550 มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทุกปี ซึ่งการปรับเปลี่ยนโครงสร้างส่วนใหญ่เป็นการปรับเปลี่ยนด้านสายบังคับบัญชาของสำนักงานระดับปฏิบัติการ โดยในปี 2547-2548 นั้นมีผู้ดำรงตำแหน่งในระดับรองผู้ว่าการฝ่ายปฏิบัติการจำนวน 5 ตำแหน่ง ควบคุมการทำงานของหน่วยงานส่วนบริหารและส่วนภูมิภาคทั้งหมด ต่อมาในปี 2549 ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างในระดับดังกล่าวจากตำแหน่ง รองผู้ว่าการฝ่ายปฏิบัติการ 5 ตำแหน่งเป็นรองผู้ว่าการฝ่ายปฏิบัติการ 4 ตำแหน่งและผู้ว่าการฝ่ายบริหาร 1 ตำแหน่งเพื่อสะดวกในการแบ่งแยกการทำงานของส่วนบริหารและส่วนปฏิบัติการให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรครั้งใหญ่ของ สตง.เป็นการปรับเปลี่ยนจากโครงสร้างในปี 2549-2550 ซึ่งเป็นโครงสร้างที่ใช้ในปัจจุบัน โดยมีการเพิ่มตำแหน่งในระดับที่ปรึกษาการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นมาเป็นผู้ช่วยผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินอีก 2 ตำแหน่งและมีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งในระดับรองผู้ว่าจากเดิม 5 ตำแหน่งเป็น 6 ตำแหน่ง และเพิ่มผู้ตรวจเงินแผ่นดินอีก 4 ตำแหน่งทำหน้าที่ในการตรวจสอบในส่วนสำนักงานและส่วนภูมิภาค โดยมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจเงินแผ่นดินเหมือนกับผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่า ซึ่งโครงสร้างปัจจุบันแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่
ได้แก่

1. **ส่วนกลาง** ประกอบด้วยสำนักงานต่างๆ ดังนี้
    1) สำนักงานอำนวยกิจการคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
    2) สำนักงานวินัยทางงบประมาณและการคลัง
    3) สำนักงานนโยบายและแผน
    4) สำนักงานพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน
    5) สำนักงาน ก.ตง. และบริหารงานบุคคล
    6) สำนักงานเทคโนโลยีและสารสนเทศ
    7) สำนักงานบริหารงานกลาง
    8) สำนักงานตรวจสอบการดำเนินงานที่ 1
    9) สำนักงานการตรวจสอบการเงินที่ 1-8
    10) สำนักงานผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
    11) สำนักงานกฎหมาย
    12) สำนักงานประเมินผล
    13) สำนักงานการประชาสัมพันธ์
    14) สถาบันพัฒนาข้าราชการ
    15) สำนักงานการเงินและการคลัง

16) สำนักงานตรวจสอบกิจการพิเศษ

17) สำนักงานการตรวจสอบการดำเนินงานที่ 2

18) สำนักงานตรวจสอบการบริหารพัสดุและสืบสวนที่ 1-4

19) กลุ่มงานตรวจสอบภายใน

2. **ส่วนภูมิภาค**

ส่วนภูมิภาคมีหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ภูมิภาคที่ 1-15 ประกอบด้วย 15 จังหวัด ดังนี้

1) พระนครศรีอยุธยา
2) ชลบุรี
3) นครปฐม
4) นครราชสีมา
5) อุบลราชธานี
6) อุดรธานี
7) ขอนแก่น
8) เชียงใหม่
9) ลำปาง
10) พิษณุโลก
11) นครสวรรค์
12) เพชรบุรี
13) สุราษฎร์ธานี
14) นครศรีธรรมราช
15) สงขลา

โดยสำนักงานส่วนภูมิภาคมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินอื่นของหรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและรายได้อื่นของหน่วยรับตรวจ ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินราชการลับ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี หรือไม่ รวมทั้งศึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับแผนงาน งาน โครงการ ที่จะมีผลกระทบต่อการจัดทำงบประมาณ ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การเงินและการคลัง การพัสดุอาคารสถานที่และยานพาหนะ และปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการภายในอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

แผนภาพที่ 3 โครงสร้างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปีงบประมาณ 2547

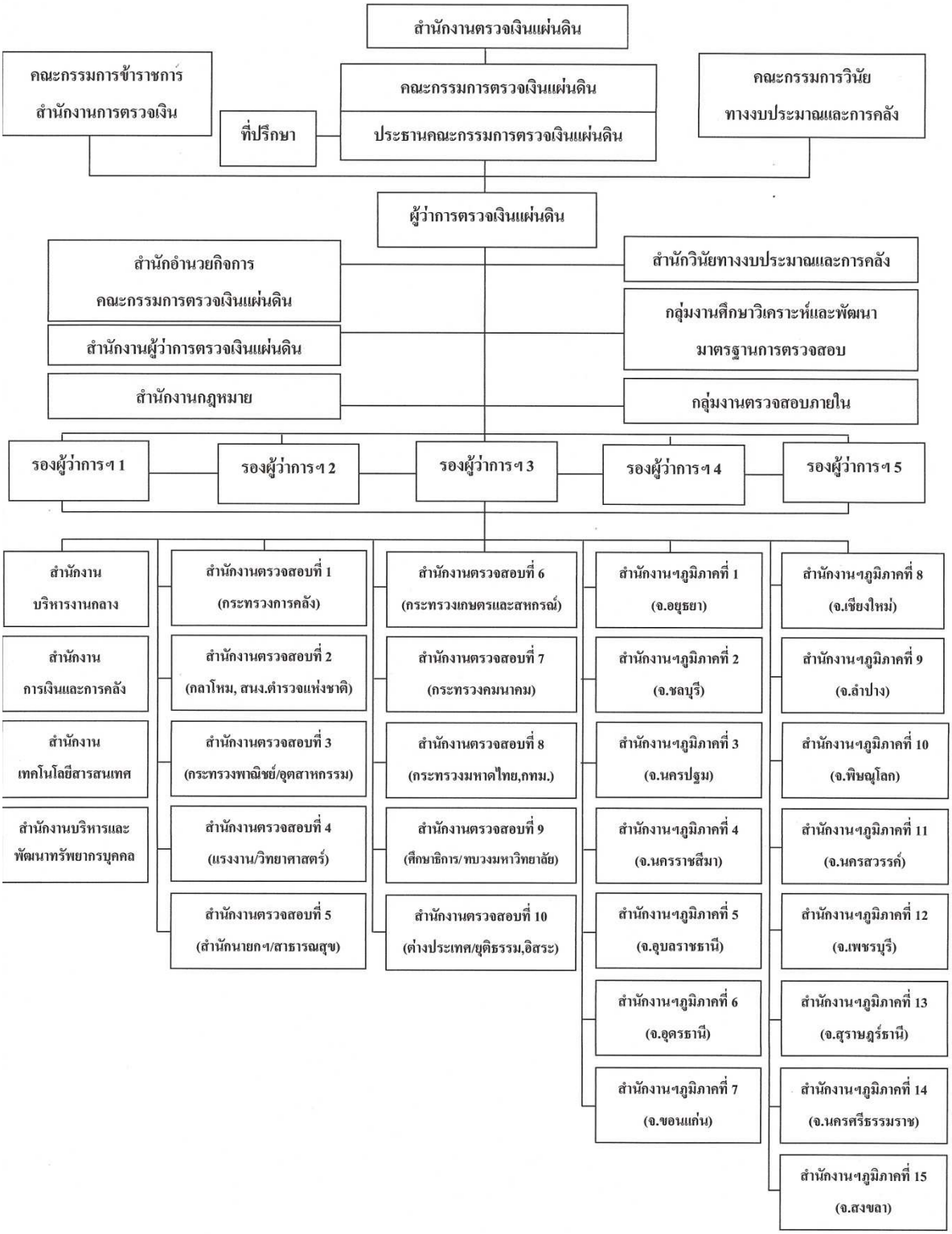

ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2547

แผนภาพที่ 4 โครงสร้างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปีงบประมาณ 2548

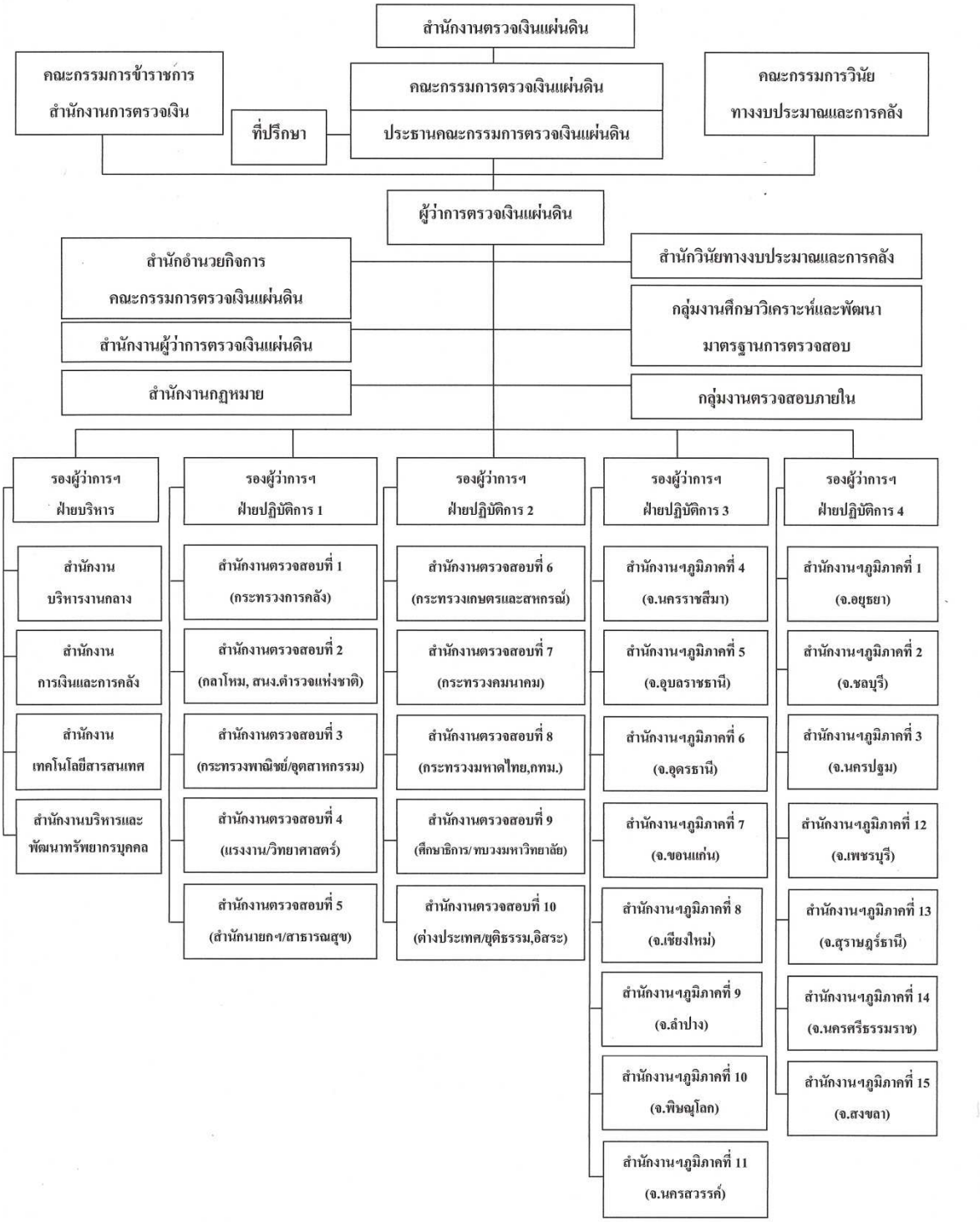

ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2548

แผนภาพที่ 5 โครงสร้างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปีงบประมาณ 2549

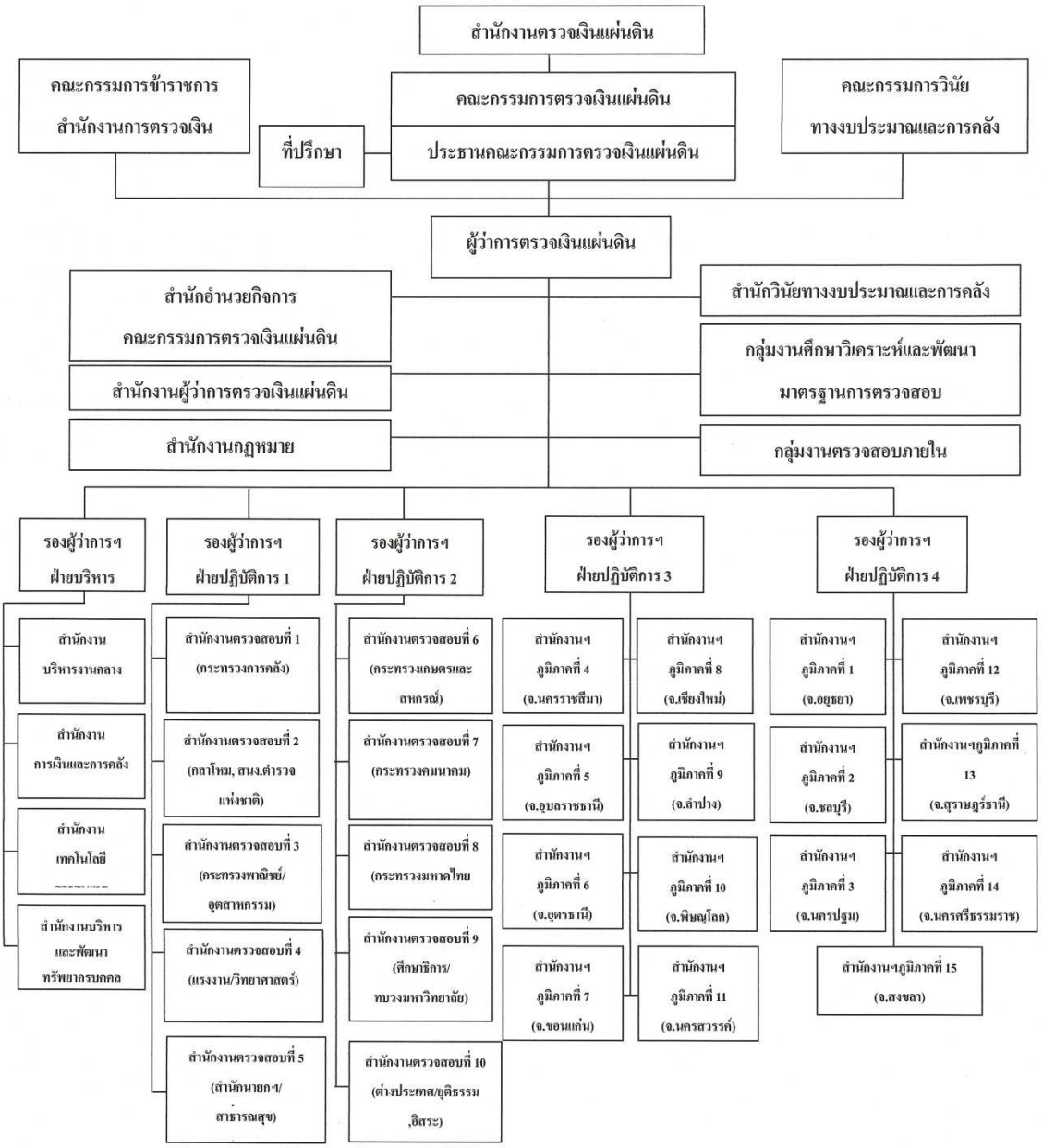

ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2549

แผนภาพที่ 6 โครงสร้างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปีงบประมาณ 2550

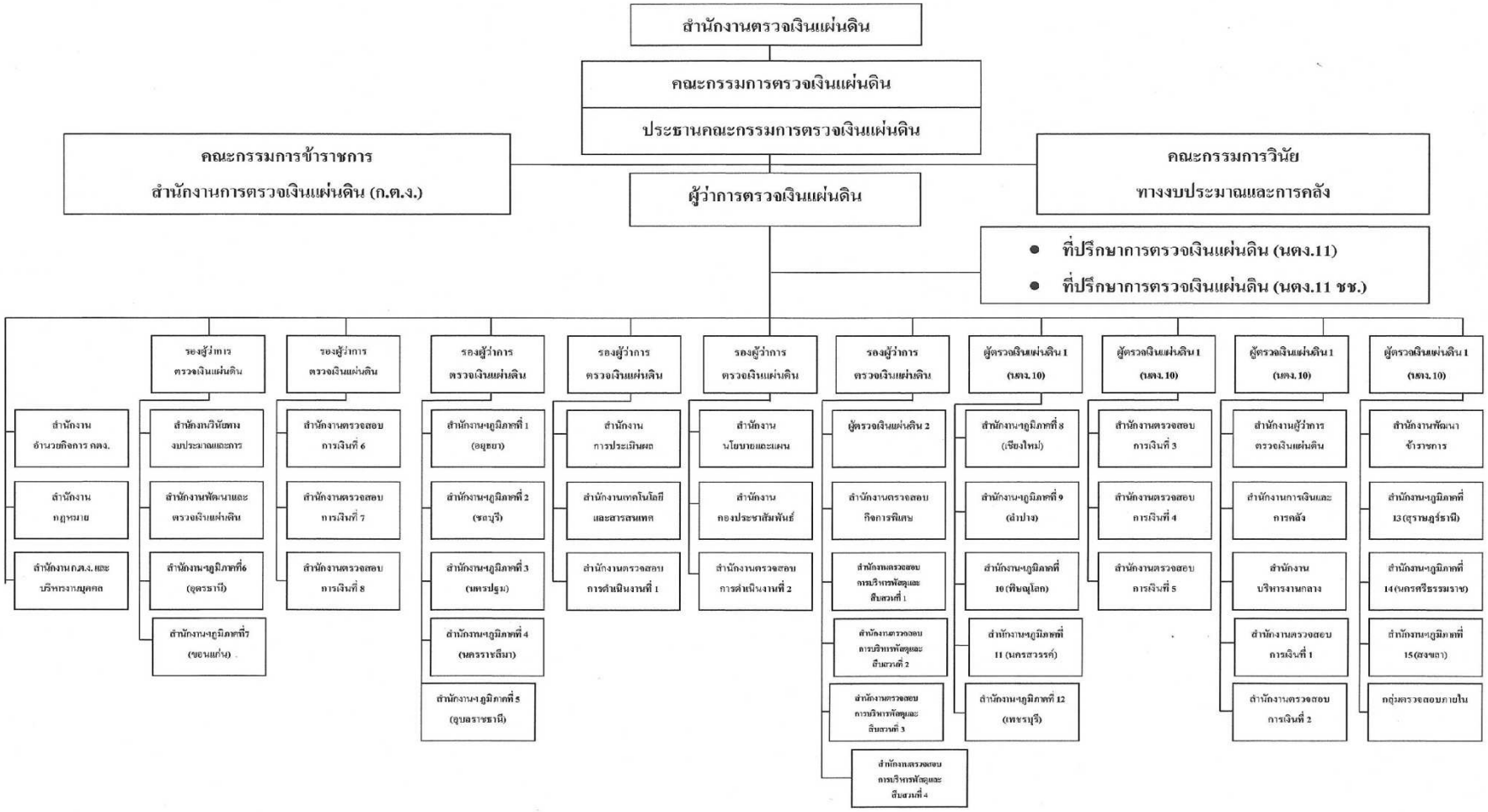

ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2550

3. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ป.ป.ง.)

(ก) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ง.

ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (คณะกรรมการ ป.ป.ง.) ทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 25 ดังนี้

1. เสนอมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต่อคณะรัฐมนตรี
2. พิจารณาให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
3. วางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษา การนำทรัพย์ออกขายทอดตลาด การนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ และการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
4. ส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
5. ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้
6. ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

(ข) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกรรม

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแต่งตั้งคณะกรรมการธุรกรรมซึ่งประกอบด้วยเลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นประธาน และแต่งตั้งคณะกรรมการอีก 4 ท่าน คณะกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด
2. สั่งยับยั้งการทำธุรกรรมตามมาตรา 35 หรือมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
3. ดำเนินการตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
4. เสนอรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะกรรมการ
5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ทั้งนี้กฎหมายได้กำหนดให้กรรมการธุรกรรม เลขาธิการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากเลขาธิการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ ส่งหนังสือชี้แจง หรือส่งบัญชี เอกสาร หลักฐานใดๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณาได้

(2) สามารถเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใดๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการซุกซ่อนหรือเก็บรักษาทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดได้

(ค) อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ง.

สำนักงาน ป.ป.ง. มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ดังนี้

1. ดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และปฏิบัติงานธุรการอื่น

2. รับรายงานการทำธุรกรรม และแจ้งการตอบรับรายงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

3. เก็บรวบรวม ติดตาม ตรวจสอบ ศึกษาและวิเคราะห์รายงานและข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรม

4. เก็บรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด การยึดและอายัดทรัพย์สินและบริหารจัดการทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

5. จัดให้มีโครงการที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ การให้การศึกษา และฝึกอบรมในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 หรือช่วยเหลือ หรือสนับสนุนทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนให้มีการจัดโครงการดังกล่าว

6. ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และคณะกรรมการธุรกรรม รวมทั้งงานเลขานุการของคณะอนุกรรมการ ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแต่งตั้ง

7. ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

(ง) วิสัยทัศน์สำนักงาน ป.ป.ง.

เป็นองค์กรหลัก และศูนย์กลางความร่วมมือ ช่วยเหลือในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและความผิดมูลฐานที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ ศรัทธาจากประชาชนและนานาประเทศ

(จ) พันธกิจสำนักงาน ป.ป.ง.

1. ประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่กิจกรรมและรณรงค์ให้ความรู้ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

2. ประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นศูนย์กลางความร่วมมือ ช่วยเหลือในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

3. กำหนดและดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อลดการประกอบอาชญากรรมตามความผิดมูลฐานและความผิดฐานฟอกเงิน

4. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

5. พัฒนาโครงสร้างระบบการบริหารจัดการและบุคลากรให้มีมาตรฐานสู่ความเป็นเลิศ

(ฉ) แผนยุทธศาสตร์สำนักงาน ป.ป.ง.

1. พัฒนากระบวนการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและสร้างความเชื่อมั่นในสังคม

2. เสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ

(ช) โครงสร้างบริหารงานสำนักงาน ป.ป.ง.

ตามระเบียบสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2546 แบ่งส่วนราชการ พร้อมทั้งบทบาทและหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ง. ดังนี้

1. **สายงานบริหาร**

    1.1 **กองกลาง**

    - ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน ป.ป.ง.
    - ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการและงานเลขานุการสำนักงาน ป.ป.ง.

- จัดระบบงานและบริหารงานบุคคล รวมทั้งงานสวัสดิการของสำนักงาน ป.ป.ง.

- ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่และยานพาหนะของสำนักงาน ป.ป.ง.

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

1.2 **กองนโยบายและมาตรการ**

- ดำเนินการเสนอแนะนโยบาย กรอบทิศทางในการปราบปรามการฟอกเงิน และจัดทำแผนปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ง.

- พัฒนาและเสนอแนะมาตรการ รูปแบบ เทคนิค วิธีการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป

- ดำเนินการเกี่ยวกับงานวิชาการติดต่อประสานงานกับองค์กร หรือหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งเป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจากต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ

- จัดวางระบบการพัฒนาบุคลากรและควบคุมมาตรฐานการพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

- ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และอนุกรรมการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

1.3 **กองบริหารจัดการทรัพย์สิน**

- ดำเนินการเกี่ยวกับเก็บรักษาทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

- จัดวางระบบบัญชีทางทรัพย์สินและผลประโยชน์จากทรัพย์สิน เพื่อควบคุมตรวจสอบ รวมทั้งการบริหารทรัพย์สินให้เกิดประโยชน์

- ปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2. **สายงานปฏิบัติการ**

2.1 **สำนักงานตรวจสอบและคดี**

- ดำเนินการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล รายงานธุรกรรมและทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำผิดมูลฐานหรือการฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- ประสานปฏิบัติการเพื่อสืบสวนและปราบปรามการกระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งสืบสวนและปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินและธุรกรรม
- ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบการที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญา และงานคดีที่อยู่ในอำนาจของสำนักงาน
- ดำเนินการวิเคราะห์และรวบรวมพยานหลักฐาน และจัดทำสารบบคดี
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการธุรกรรม
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2.2 **ศูนย์สารสนเทศและติดตามประเมินผล**

- จัดสร้างระบบฐานข้อมูลและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการบริหารของสำนักงาน ป.ป.ง. รวมทั้งเป็นศูนย์กลางให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับและรวบรวมรายงานการทำธุรกรรมการประมวลและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์
- จัดวางระบบเครื่องมืออุปกรณ์เทคนิค เครื่องมืออุปกรณ์สื่อสาร และเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อสนับสนุนการสืบสวนและการข่าว และทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางติดต่อสื่อสารของสำนักงาน ป.ป.ง.

- ติดตามและประเมินผลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งเร่งรัด ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสำนักงาน ป.ป.ง.

- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3. **หน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อเลขาธิการ ป.ป.ง.**

3.1 กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

- ดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานพัฒนาระบบบริหารงานของสำนักงาน ป.ป.ง. ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

- เสนอแนะนโยบายและมาตรการในการบริหารงาน

- กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการจัดตั้งส่วนราชการหรือหน่วยงาน

- กำหนดอำนาจหน้าที่ การจัดทำแผนการพัฒนาระบบบริหาร และการให้คำปรึกษาและประสานงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบบริหารงาน

3.2 หน่วยงานตรวจสอบภายใน

- ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2542

- ดำเนินการตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน ตามที่กรมบัญชีกลางกระทรวงการคลังกำหนด

- ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบประกาศหรือคำสั่ง หรือมาตรการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบ

- ดำเนินการอื่นใดตามที่เลขาธิการ ป.ป.ง. มอบหมาย

3.3 สำนักงานเลขานุการ ป.ป.ง.

- รับ-ส่งและเสนอแฟ้มงานเลขาธิการ ป.ป.ง. และรองเลขาธิการ ป.ป.ง.

- เตรียมเอกสารเพื่อการปฏิบัติงานของเขาธิการ ป.ป.ง. และรองเลขาธิการ ป.ป.ง.

- งานนัดหมายเลขาธิการ ป.ป.ง. และรองเลขาธิการ ป.ป.ง.

- ประสานงานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

- งานอื่นๆ ที่เลขาธิการ ป.ป.ง. หรือรองเลขาธิการ ป.ป.ง. มอบหมาย

แผนภาพที่ 7 โครงสร้างการบริหารสำนักงาน ป.ป.ง.

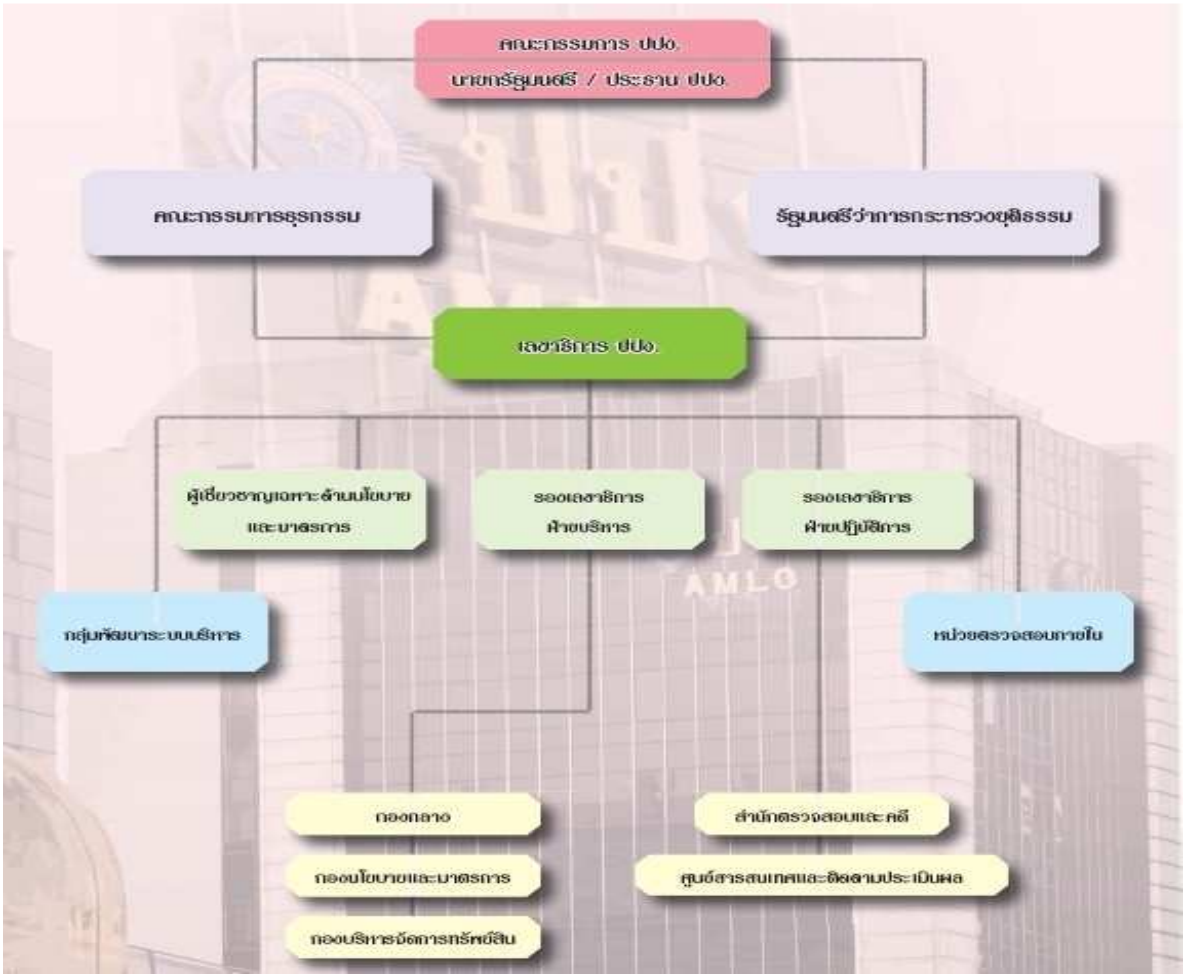

ที่มา: สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, 2550

4. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)

(ก) อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ท.

สำนักงาน ป.ป.ท. มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 ดังนี้

1. รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ท. รวมตลอดทั้งสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและและการแก้ไขปัญหาการทุจริต

3. ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

4. รวบรวมเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริต

5. จัดให้มีหรือให้ความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต

6. ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 และกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ปท. มอบหมาย

และคณะรัฐมนตรียังได้มีมติมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริตด้วย ดังนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2551 ให้หน่วยงานภาครัฐนำแนวทางและมาตรการตามยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และภาคีทุกภาคส่วนร่วมจัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทาง การประสานความร่วมมือในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแปลงไปสู่การปฏิบัติโดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี มีสำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วนงานหลักในการสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ นอกจากนี้คณะรัฐมนตรียังมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีที่ดูแลนโยบายการบริหารจัดการที่ดีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและกระกรวงทุกกระทรวง เลขาธิการ

ป.ป.ช. เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการ ก.พ.ร. และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณเป็นกรรมการ โดยมีเลขาธิการ ป.ป.ท. เป็นกรรมการ และเลขานุการ

(ข) องค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ และวิธีดำเนินการ ของคณะกรรมการ ป.ป.ท.

1. องค์ประกอบของคณะกรรมการ ป.ป.ท.

คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีจำนวน 7 คน ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามลำดับ เป็นกรรมการเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง โดยให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่ และวิธีดำเนินการ ของคณะกรรมการ ป.ป.ท.

คณะกรรมการ ป.ป.ท.มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 ดังนี้

(1) เสนอนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนาการป้อกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐต่อคณะระฐมนตรี

(2) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

(3) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการปราบปรามการทุจริต

(4) ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(5) ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งความเห็นส่งพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีอาญาต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(6) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะกรรมการ ป.ป.ช.ทราบด้วย

(7) แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อดำเนินการตามที่คณธกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย

(8) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 หรือการอื่นใดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

นอกจากนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ไต่สวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน ส่วนราชการองค์กรหรือหน่วยงานรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสารหลักฐานใดๆ มาเพื่อไต่สวนหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(2) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดๆ มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อไต่สวนหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(3) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมาย เพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการหรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการเพื่อตรวจสอบ ค้นยึด หรืออายัดเอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใด ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวนข้อเท็จจริง และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าว ให้สามารถดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

(4) ขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือสนับสนุน หรือ เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม โดยให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐปฏิบัติการตามที่ขอได้ตามสมควรแก่กรณี

(5) แจ้งให้หน่วยงานใดดำเนินการจัดให้กรรมการ ป.ป.ท. หรืออนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลอื่นที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้องในเรื่องที่กล่าวหาเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง

(6) อำนาจของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เว้นแต่อำนาจในการจับและคุมขังจะแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ

(ค) วิสัยทัศน์ของสำนักงาน ป.ป.ท.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ “เป็นองค์กรหลักของฝ่ายบริหารในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของรัฐและประชาชน”

(ง) พันธกิจของสำนักงาน ป.ป.ท.

1. ตรวจสอบและไต่สวนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
2. สร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนของสังคม ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
3. พัฒนาบุคลากร ปรับปรุงโครงสร้าง กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรม

(จ) ยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ป.ป.ท.

ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์

1. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
2. การสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐกับทุกภาคส่วน
3. การเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารจัดการองค์กร

(ฉ) โครงสร้างสำนักงาน ป.ป.ท.

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. 2551 ได้รับประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้วเมื่อสันที่ 12 มิถุนายน 2551 โดยสำนักงาน ป.ป.ท. มีส่วนราชการตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2551 ดังนี้

1. กลุ่มพัฒนาระบบ
2. กลุ่มงานกฎหมาย
3. กลุ่มตรวจสอบภายใน
4. สำนักงานเลขาธิการ

5. กองการต่างประเทศ
6. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
7. สำนักคุ้มครองและป้องกัน
8. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
9. สำนักงานปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ 1
10. สำนักงานปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ 2
11. สำนักงานปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ 3
12. สำนักงานปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ 4
13. สำนักงานปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ 5
14. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ 1
15. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ 2
16. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ 3
17. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ 4
18. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ 5
19. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ 6
20. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ 7
21. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ 8
22. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ 9

สำนักงาน ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้กำหนดตำแหน่งในสำนักงาน ป.ป.ท. รวม 265 ตำแหน่ง ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการบรรจุข้าราชการลงในตำแหน่งแล้ว

แผนภาพที่ 8 โครงสร้างการบริหารสำนักงาน ป.ป.ท.

ที่มา: http://www.pacc.go.th/page_organization.php

5. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.)

(ก) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือ ก.พ. ดังต่อไปนี้

1. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐในด้านมาตรฐานค่าตอบแทน การบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล รวมตลอดทั้งการวางแผนกำลังคนและด้านอื่นๆ เพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ

2. รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาปรับปรุงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูลอื่นสำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน ให้เหมาะสม

3. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือน เพื่อส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ

4. ให้ความเห็นชอบกรอบอัตรากำลังของส่วนราชการ

5. ออกกฎ ก.พ. และระเบียบเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งการให้คำแนะนำหรือวางแนวทางในการปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.พ. เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

6. ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีที่เป็นปัญหา มติของ ก.พ. ตามข้อนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

7. กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือนในกระทรวงและกรม เพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รวมทั้งตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากส่วนราชการ หรือให้ผู้แทนส่วนราชการ ข้าราชการ หรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบให้กระทรวง และกรมรายงานเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ไปยัง ก.พ.

8. กำหนดนโยบายและออกระเบียบเกี่ยวกับทุนเล่าเรียนหลวงและทุนของรัฐบาลให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน ตลอดจนจัดสรรผู้รับทุนที่สำเร็จการศึกษาแล้วเข้ารับราชการในกระทรวงและกรมหรือหน่วยงานของรัฐ

9. ออกข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการจัดการการศึกษาและควบคุมดูแล และการให้ความช่วยเหลือบุคลากรภาครัฐ นักเรียนทุนเล่าเรียนหลวง นักเรียนทุนของรัฐบาล และนักเรียนทุนส่วนตัวที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ตลอดจนการเก็บเงินชดเชยค่าใช้จ่าย ในการดูแลจัดการการศึกษา ทั้งนี้ ให้ถือว่าเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการการศึกษา เป็นเงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานอำนวยบริการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ตามความหมายในกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

10. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือน และการกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทน รวมทั้งระดับตำแหน่งและประเภทตำแหน่งสำหรับคุณวุฒิดังกล่าว

11. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

12. พิจารณาจัดระบบทะเบียนประวัติและแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับ วัน เดือน ปีเกิด และการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

13. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น การออกกฎ ก.พ. ตาม (5) ในกรณีที่เห็นสมควรให้สำนักงาน ก.พ. หารือกระทรวงที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.พ. ด้วย

ในการดำเนินงานของ ก.พ. นั้น ก.พ. ได้อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการวิสามัญต่างๆ เพื่อทำการแทนและรับผิดชอบภารกิจตามบทบาทหน้าที่ของ ก.พ.

1. อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ
2. อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการ
3. อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ
4. อ.ก.พ.วิสามัญเกี่ยวกับระบบจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทน
5. อ.ก.พ.วิสามัญเกี่ยวกับการสร้างประสิทธิภาพด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
6. อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล
7. อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับเตรียมกำลังคนภาครัฐ
8. อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการสร้างระบบและมาตรฐานการสรรหาทรัพยากรบุคคล

9. อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาคุณภาพกำลังคนภาครัฐ

10. อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการรักษาระบบมาตรฐานหลักสูตรการฝึกอบรมนักบริหารระดับสูง

11. อ.ก.พ. วิสามัญเฉพาะกิจเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานนักกฎหมายภาครัฐ

12. อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมเพื่อราชการใสสะอาด

13. คณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ.

(ข) อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ก.พ.

มาตรา 13 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ก.พ.” โดยมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงาน ก.พ. ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี สำนักงาน ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน 2551 ดังต่อไปนี้

1. เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.พ. และ ก.พ.ค. และดำเนินการตามที่ ก.พ. หรือ ก.พ.ค. มอบหมาย

2. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่กระทรวง กรม เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

3. พัฒนา ส่งเสริม วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ ระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือน

4. ติดตามและประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือน

5. ดำเนินการเกี่ยวกับแผนกำลังคนของข้าราชการพลเรือน

6. เป็นศูนย์กลางข้อมูลทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

7. จัดทำยุทธศาสตร์ ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน

8. ส่งเสริม ประสานงาน เผยแพร่ ให้คำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตสำหรับทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

9. ดำเนินการเกี่ยวกับทุนเล่าเรียนหลวงและทุนของรัฐบาลตามนโยบายและระเบียบของ ก.พ. ตามมาตรา 8 (8)

10. ดำเนินการเกี่ยวกับการดูแลบุคลากรภาครัฐและนักเรียนทุนตามข้อบังคับหรือระเบียบของ ก.พ. ตามมาตรา 8 (9)

11. ดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือน และการกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทน รวมทั้งระดับตำแหน่งและประเภทตำแหน่งสำหรับคุณวุฒิดังกล่าว

12. ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาทะเบียนประวัติและการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

13. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลในราชการพลเรือนเสนอต่อ ก.พ. และคณะรัฐมนตรี

14. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือ ก.พ. มอบหมาย

หน้าที่ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน ก.พ.

- พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 มาตรา 8 ทวิ กำหนดให้สำนักงาน ก.พ. และสำนักงบประมาณมีหน้าที่ตรวจสอบดูแลมิให้มีการกำหนดตำแหน่ง หรืออัตราของข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ หรือที่ถูกรวมหรือโอนไปเพิ่มขึ้นจนกว่าจะครบกำหนด 3 ปี นับตั้งแต่พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับ

- มาตรา 8 สัตต กำหนดให้สำนักงาน ก.พ. และสำนักงบประมาณร่วมกันเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการแบ่งส่วนราชการภายใน และในการกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ ในการเสนอความเห็นดังกล่าวให้สำนักงาน ก.พ. จัดอัตรากำลัง และสำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบประมาณให้สอดคล้องเสนอไปในคราวเดียวกัน

- พ.ร.บ. เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. 2538 ตามมาตรา 5 กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติ (กงช.) ซึ่งมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการและเลขานุการ มาตรา 8 กำหนดให้ กงช. ทำหน้าที่เสนอแนะ และให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง เงินประจำตำแหน่ง สวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูลอื่นของข้าราชการ ทหารกองประจำการ นักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม และลูกจ้างของส่วนราชการ

- พ.ร.บ. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 ตามมาตรา 12 กำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ซึ่งมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการ และมาตรา 32 กำหนดให้มีคณะอนุกรรมการสมาชิกสัมพันธ์ ซึ่งมีเลขาธิการ ก.พ. ทำหน้าที่เป็นประธานอนุกรรมการ

ซึ่งมาตรา 33 ได้กำหนดให้คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างกองทุนกับสมาชิก ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิก เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและรายงานความคืบหน้าของการจัดการกองทุน รับฟังความคิดเห็นและปัญหาต่างๆ จากสมาชิก และพิจารณาเสนอแนะต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่สมาชิก

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. 2530 กำหนดให้มีศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการเป็นหน่วยงานภายในสำนักงาน ก.พ. มีหน้าที่เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการแก่คณะรัฐมนตรี เป็นศูนย์ประสานงานและเผยแพร่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ สนับสนุนการจัดสวัสดิการภายใน ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำกำหนดระเบียบวิธิปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

- คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) ตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 393/2540 โดยมีสำนักงาน ก.พ. เป็นฝ่ายเลขานุการ มีหน้าที่พิจารณากำหนดนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ และวิธีดำเนินการเพื่อให้กำลังคนภาครัฐมีขนาดกะทัดรัด เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพิจารณาจัดสรรอัตราให้กับส่วนราชการที่ต้องเพิ่มอัตราตามความจำเป็น ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรการกำหนดขนาดกำลังคนภาครัฐ

(ค) วิสัยทัศน์สำนักงาน ก.พ.

เป็นผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลในราชการด้วยความเป็นมืออาชีพ ยึดหลักค่านิยมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

(ง) พันธกิจสำนักงาน ก.พ.

1. พัฒนาและวางระบบบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนการบริหารกำลังคนภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ

2. สร้างและพัฒนาทรัพยากรบุคคลในราชการพลเรือนให้มีสมรรถนะขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการและให้บริการประชาชน

3. พิทักษ์ระบบคุณธรรมในราชการพลเรือน เสริมสร้างมโนสุจริตและความ โปร่งใสในการปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวม

(จ) เป้าหมายสำนักงาน ก.พ.

1. กลไกการบริหารทรัพยากรบุคคลได้รับการพัฒนาเพื่อรองรับการ กระจายอำนาจการบริหารกำลังคนของราชการพลเรือน

2. บุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนาความเป็นมืออาชีพเพื่อนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

3. บุคลากรภาครัฐมีมโนสุจริตและความโปร่งใส และได้รับความเป็นธรรมในการปฏิบัติราชการ

(ฉ) ยุทธศาสตร์สำนักงาน ก.พ.

1. ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐระดับมหภาคที่มีคุณภาพ

2. ยุทธศาสตร์การสร้างสมรรถนะทรัพยากรบุคคลภาครัฐให้เป็นมืออาชีพ

3. ยุทธศาสตร์การพิทักษ์ระบบคุณธรรม เสริมสร้างมโนสุจริตและความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ

(ช) โครงสร้างของสำนักงาน ก.พ.

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ที่บัญญัติให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน และให้เลขาธิการ ก.พ.เป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งมีหน้าที่บริหารงานสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ซึ่งเป็นองค์การกลางด้าน การบริหารทรัพยากรบุคคลในราชการพลเรือน ภายใต้ระบบคุณธรรมทำหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีคุณภาพชีวิตและการทำงานที่ดี และพัฒนาระบบการบริหารกำลังคนในราชการ ให้เป็นกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยโครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน มีการบริหารงานและแบ่งส่วนราชการดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 9 โครงสร้างของสำนักงาน ก.พ.

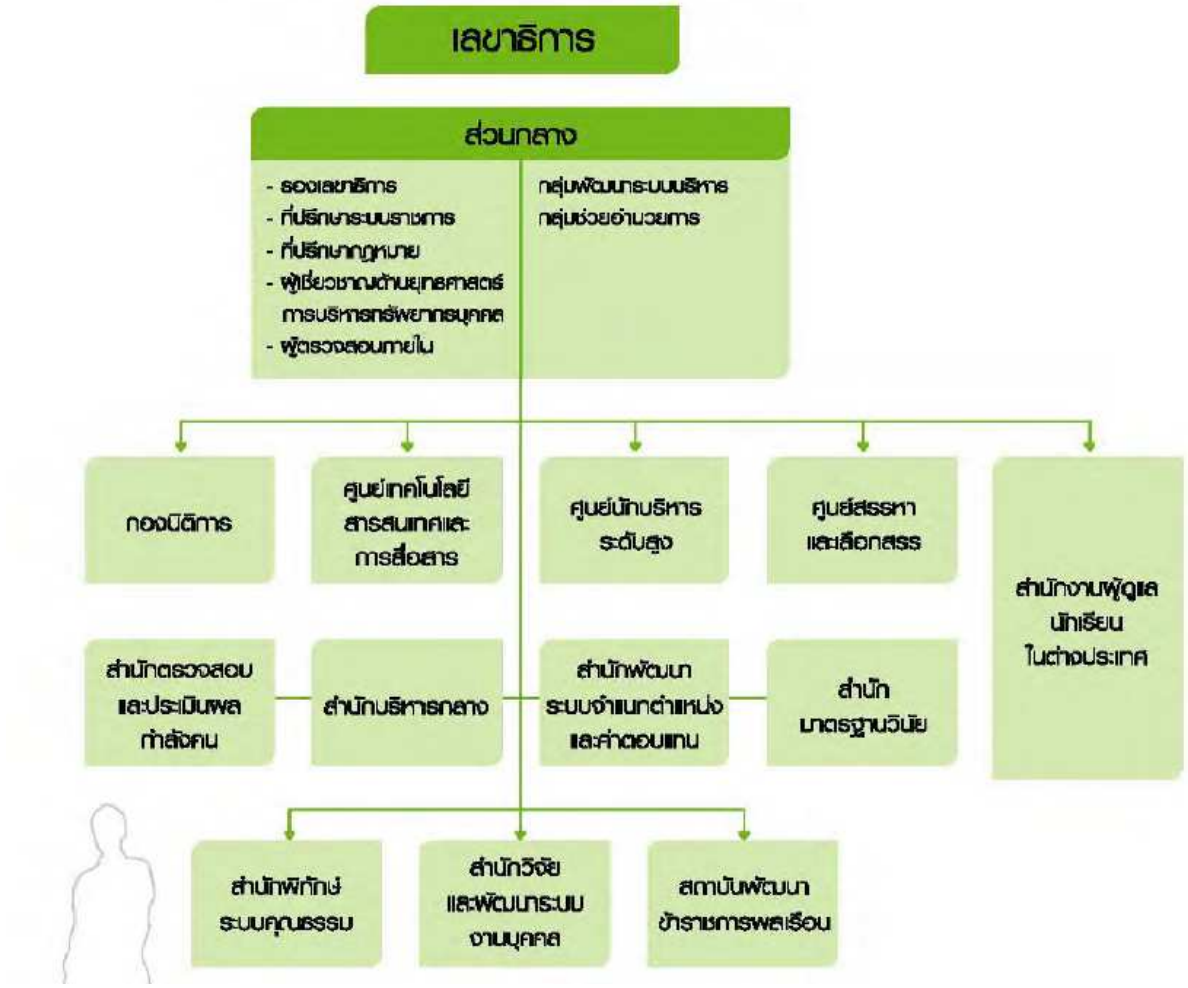

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

6. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)

(ก) อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ก.พ.ร.

สำนักงาน ก.พ.ร. มีภารกิจเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะนโยบาย ให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี ส่วนราชการ และหน่วยงานอื่นของรัฐเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการ ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบราชการมีความเข้มแข็ง ทันสมัย สอดรับกับการบริหารภาครัฐแนวใหม่ที่เน้นเรื่องผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.พ.ร. และดำเนินการตามที่ ก.พ.ร. มอบหมาย

2. ศึกษา วิเคราะห์ เสนอความเห็นเกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รวมทั้งตรวจสอบดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

3. ชี้แจง ทำความเข้าใจ แนะนำ และฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการตามที่ ก.พ.ร. มอบหมาย

4. ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายว่าด้วยปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เพื่อเสนอต่อ ก.พ.ร.

5. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการพัฒนาและการจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเสนอต่อ ก.พ.ร. เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาต่อไป

6. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ หรือตามที่นายกรัฐมนตรี หรือ คณะรัฐมนตรี หรือ ก.พ.ร. มอบหมาย

(ข) คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (คณะกรรมการ ก.พ.ร.)

คณะกรรมการ ก.พ.ร. มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 ดังนี้

1. เสนอแนะ และให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ซึ่งรวมถึงโครงสร้างระบบราชการ ระบบงบประมาณ ระบบบุคลากร มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ค่าตอบแทน และวิธีปฏิบัติราชการอื่น ให้เป็นไปตามมาตรา 3/1 โดยจะเสนอแนะให้มีการกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการก็ได้

2. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานอื่นของรัฐที่มิได้อยู่ในกำกับของราชการฝ่ายบริหาร ตามที่หน่วยงานดังกล่าวร้องขอ

3. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีในกรณีที่มีการดำเนินการขัดหรือไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 3/1

4. เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการจัดตั้งการรวม การโอน การยุบเลิก การกำหนดชื่อ การเปลี่ยนชื่อ การกำหนดอำนาจหน้าที่ และการแบ่งส่วนราชการภายในของส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการอื่น

5. เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกา และกฎที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

6. ดำเนินการให้มีการชี้แจงทำความเข้าใจแก่ส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป รวมตลอดทั้งการฝึกอบรม

7. ติดตาม ประเมินผล และแนะนำเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และรายงานต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ

8. ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติ ในกรณีที่เป็นปัญหา มติของคณะกรรมการตามข้อนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

9. เรียกให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นใดมาชี้แจงหรือแสดงความเห็นประกอบการพิจารณา

10. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการพัฒนาและจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

11. แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ตามที่มอบหมาย และจะกำหนดอัตราเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนอื่นด้วยก็ได้

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(ค) วิสัยทัศน์สำนักงาน ก.พ.ร.

ส่งเสริมให้การพัฒนาระบบราชการไทยดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

(ง) พันธกิจสำนักงาน ก.พ.ร.

สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี และเป็นส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของ ก.พ.ร. และทำหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายหรือ ก.พ.ร. กำหนด ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2550

ทั้งนี้ ภารกิจหลักของสำนักงาน ก.พ.ร. มีขอบเขตครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับ

1. งานเลขานุการ ก.พ.ร.
2. ปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.ร. ได้แก่

- ศึกษา วิเคราะห์ทางวิชาการเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.ร. ตาม มาตรา 71 (1) (2) (3) (4) (5) (7) (8) และ (12) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และเรื่องอื่นอันเป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.ร.

- ศึกษา วิเคราะห์ เสนอความเห็นเกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการตามมาตรา 8 สัตต และตรวจสอบการปฏิบัติตาม มาตรา 8 ทวิ

- ชี้แจงทำความเข้าใจ แนะนำ และฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการ หรือตามที่ ก.พ.ร. มอบหมาย

- ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผนดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 เพื่อเสนอ ก.พ.ร.

- จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการพัฒนาและจัดระบบราชการและงาน ของรัฐอย่างอื่น เสนอต่อ ก.พ.ร. เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และ วุฒิสมาชิกต่อไป

- ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่คณะรัฐมนตรี หรือ ก.พ.ร. มอบหมาย

(จ) โครงสร้างของสำนักงาน ก.พ.ร.

โครงสร้างสำนักงาน ก.พ.ร. ประกอบด้วย 7 สำนัก ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการ สำนักกฎหมายและระเบียบราชการ สำนักติดตามและประเมินผลการพัฒนาระบบราชการ สำนักบริหารการเปลี่ยนแปลงและ

นวัตกรรม สำนักเผยแพร่ และสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ สำนักพัฒนาโครงสร้างระบบราชการ สำนักพัฒนาระเบียบราชการส่วนภูมิภาคและความสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นท้องถิ่น นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ยังมีการจัดตั้งกลุ่มพัฒนาระบบบริหารและกลุ่มตรวจสอบภายในเพื่อทำหน้าที่ในการพัฒนาการบริหารและตรวจสอบการดำเนินงานภายในส่วนราชการของส่วนราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า (แผนภาพที่ 10)

แผนภาพที่ 10 โครงสร้างของสำนักงาน ก.พ.ร.

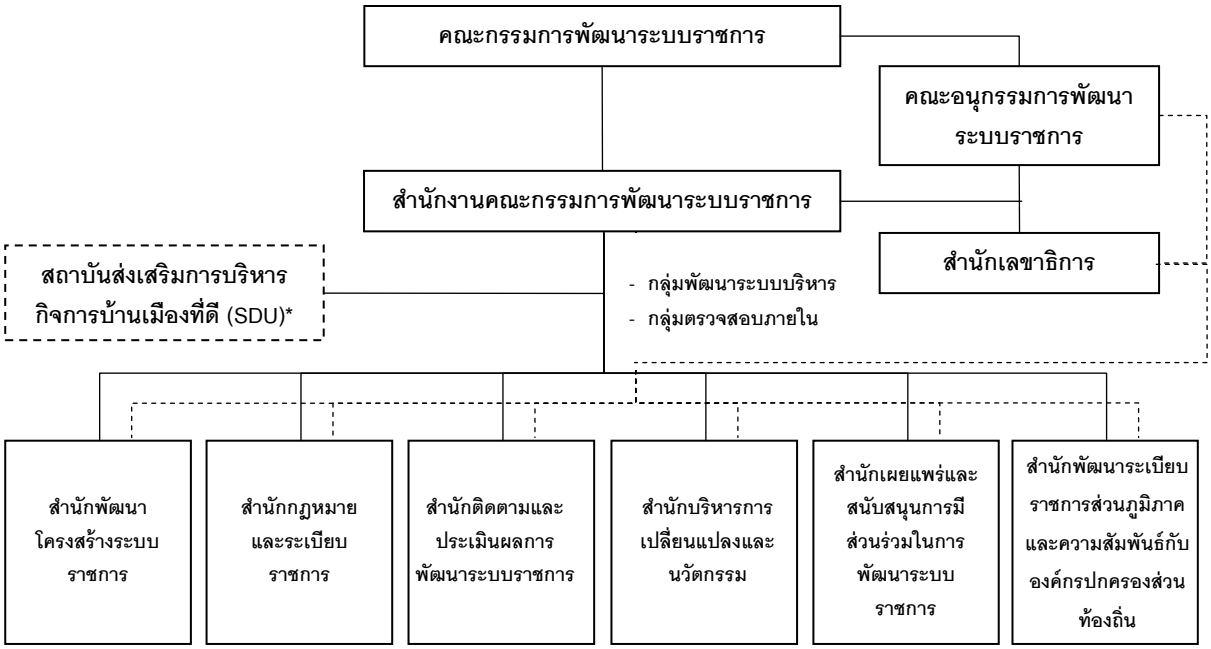

ที่มา: สืบค้นจากเว็ปไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (www.opdc.go.th)

หมายเหตุ: * หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit: SDU)

7. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(ก) อำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการ มีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์และพระราชอาคันตุกะ
2. ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (และกฎหมายอื่นๆ)
3. ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา
4. รักษาความสงบเรียบร้อยความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของราชอาณาจักร
5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
6. ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย
7. ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตาม (1) (2) (3) (4) หรือ (5) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(ข) วิสัยทัศน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่ประชาชนให้ความไว้วางใจ เชื่อมั่น ศรัทธา และบริการประชาชน

(ค) พันธกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดพันธกิจไว้ 5 ประการคือ

1. ถวายความปลอดภัยองค์พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์
2. ให้บริการที่ดีโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางและชุมชนเป็นฐาน
3. ป้องกันและควบคุมอาชญากรรมโดยส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา
4. อำนวยความสะดวกยุติธรรมโดยยึดหลักนิติธรรม
5. รักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติด้วยการบริหารจัดการที่ดี

(ง) ยุทธศาสตร์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์การบริการที่ดีแก่ประชาชนและชุมชน
2. ยุทธศาสตร์การควบคุมอาชญากรรมให้อยู่ในระดับที่ไม่กระทบต่อการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขของประชาชน
3. ยุทธศาสตร์การอำนวยความยุติธรรม
4. ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติ
5. ยุทธศาสตร์การควบคุมการจราจรและบริการสังคม
6. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี

(จ) โครงสร้างองค์กรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ได้แบ่งส่วนราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไว้ ดังนี้

1. สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
2. กองบัญชาการ

โดยการแบ่งส่วนราชการตามสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือการจัดตั้งกองบัญชาการตามกองบัญชาการ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและออกเป็นกฎกระทรวง เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการและกองบังคับการต่างๆ

แผนภาพที่ 11 โครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

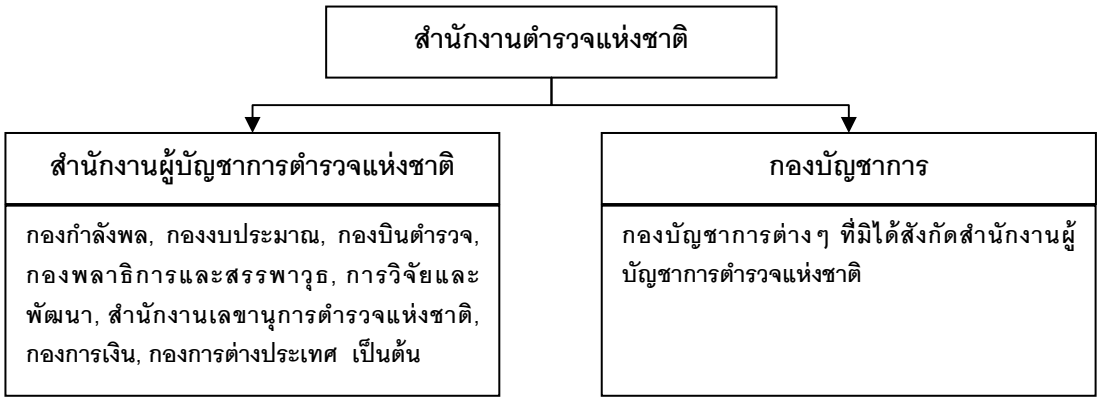

ที่มา: พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547

8. กรมสอบสวนคดีพิเศษ

(ก) บทบาทภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

กรมสอบสวนคดีพิเศษมีบทบาทภารกิจดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมอาญากรรมพิเศษ

2. พัฒนาระบบ รูปแบบ วิธีการและมาตรการในการป้องกัน ปราบปรามและควบคุมอาชญากรรม

3. พัฒนาบุคลากรในการเสริมสร้างศักยภาพในด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และขวัญกำลังใจ

4. ประสานความร่วมมือในการป้องกันปราบปราม และควบคุมอาชญากรรมพิเศษจากหน่วยงานรัฐ และภาคประชาชนทั้งภายในและต่างประเทศ

(ข) อำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

1. ป้องกัน ปราบปรามและควบคุมอาชญากรรมที่มีผลกระทบร้ายแรงต่อเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

2. พัฒนากฎหมาย กฎระเบียน รูปแบบ วิธีการ และมาตรการในการป้องกัน ปราบปรามและควบคุมอาชญากรรมที่มีผลกระทบร้ายแรงต่อเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

3. พัฒนาโครงการและการบริหารจัดการองค์กร

4. พัฒนาบุคลากรโดยเสริมสร้างศักยภาพในด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และขวัญกำลังใจ

5. ประสานส่งเสริมเครือข่าย ความร่วมมือในการป้องกัน ปราบปรามและควบคุมอาชญากรรมกับทุกภาคส่วนทั้งภานในและต่างประเทศ

(ค) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคดีพิเศษ

ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ กำหนดให้คณะกรรมการคดีพิเศษประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ อัยการ

สูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เจ้ากรมพระธรรมนูญ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายกสภาทนายความ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งจำนวนเก้าคนเป็นกรรมการ และให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งแต่งตั้งข้าราชการในกรมสอบสวนคดีพิเศษจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการคดีพิเศษ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เสนอแนะต่อคณธรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดคดีพิเศษตาม ม.21 ว.1
2. กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตาม ม.21 ว.1
3. มีมติเกี่ยวกับคดีความผิดทางอาญาอื่นตาม ม.21 ว.2
4. กำหนดข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์ตามที่มีบทบัญญัติกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคดีพิเศษ
5. ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามราชบัญญัตินี้
6. ให้ความเห็นชอบหลักสูตรสอบสวนคดีพิเศษ
7. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคดีพิเศษ

(ง) วิสัยทัศน์ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

กรมสอบสวนคดีพิเศษ กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “องค์กรที่มีความเป็นเลิศในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ และสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน”

(จ) พันธกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

โดยวิธีการที่มุ่งไปสู่วิสัยทัศน์ตามพันธกิจ 4 ประการ คือ

1. สืบสวน สอบสวน ป้องกัน ปราบปราม และควบคุมอาชญากรรมพิเศษ
2. พัฒนาบุคลากรโครงสร้าง มาตรฐาน และองค์ความรู้ เพื่อเป็นผู้นำในการป้องกันปราบปราม และควบควบคุมอาชญากรรมพิเศษ
3. เสริมสร้างบุคลากรให้มีมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย

4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในการสืบสวน สอบสวน ป้องกัน ปราบปราม และควบคุมอาชญากรรมคดีพิเศษ

(ฉ) ยุทธศาสตร์ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

กรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ของหน่วยงานดังนี้

1. **ยุทธศาสตร์อำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม** โดยมีเป้าประสงค์ให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ พร้อมทั้งกำหนดกลยุทธ์หรือแผนงาน 3 ด้านคือ (1) เสริมสร้างและประสานความร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน ประชาชนในการอำนวยความยุติธรรม (2) เสริมสร้างระบบสนับสนุนและถ่วงดุลหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้ประชาชนได้รับความคุ้มครองในคดีพิเศษ (3) พัฒนาเทคนิค วิธีการ และองค์ความรู้เพื่อป้องกัน ปราบปราม และควบคุมอาชญากรรมที่เป็นคดีพิเศษ

2. **ยุทธศาสตร์รุกป้องกัน เร่งปราบปราม อาชญากรรมคดีพิเศษ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ** โดยมีเป้าประสงค์เพื่อประชาชนได้รับการคุ้มครองและมีความปลอดภัยจากอาชญากรรมพิเศษ และเพื่อลดการสูญเสียงบประมาณของรัฐที่เกิดจากการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งมีมาตรฐานและองค์ความรู้ในการสืบสวน สอบสวนคดีพิเศษ พร้อมทั้งกำหนดกลยุทธ์หรือแผนงาน 5 ด้าน คือ (1) เพิ่มขีดสมรรถนะการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม คดีพิเศษ (2) พัฒนาระบบการเข้าถึงและการตรวจสอบข้อมูลเพื่อการสืบสวน สอบสวนคดีพิเศษ และการทุจริตและประพฤติมิชอบ (3) บูรณาการการสืบสวน สอบสวนและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (4) เสริมสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน พัฒนาเครื่องมือ พัฒนาองค์ความรู้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ (5) พัฒนาเทคโนโลยี เทคนิคในการสอบสวน พยานหลักฐานการคุ้มครองพยาน และบูรณาการการปฏิบัติงานให้เกิดมาตรฐานในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ

3. **ยุทธศาสตร์เสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารองค์กรด้วยระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี** โดยมีเป้าประสงค์ เพื่อสร้างแบบอย่างที่ดีในการบริหารระบบราชการไทย และกรมสอบสวนคดีพิเศษมีมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม และปราศจากการทุกจริตและประพฤติมิชอบ พร้อมทั้งกำหนดแผนงาน 6 ด้านด้วยกันคือ (1) พัฒนาโครงสร้าง ระบบงาน และรูปแบบการทำงานให้มีความทันสมัยสามารถรองรับยุทธศาสตร์รัฐบาล (2) ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคนิคการบริหารจัดการสัมยใหม่มาใช้ในการบริหารงาน (3) พัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากรให้สอดคล้องกับกล

ยุทธ์และยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบ (4) พัฒนาขีดสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารราชการ (5) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้ครบถ้วนและทันสมัย (6) เสริมสร้างและพัฒนาความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(ซ) โครงสร้างของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

กรมสอบสวนคดีพิเศษกำหนดโครงสร้างของหน่วยงานดังนี้

1. **กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร** ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือ เพื่อทำหน้าที่ในการวิเคราะห์และศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบบริหารของกรมสอบสวนคดีพิเศษในภาพรวม

2. **กลุ่มงานตรวจสอบภายใน** เป็นหน่วยงานขึ้นตรงกับอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยมีหัวหน้าหน่วยเป็นเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ระดับ 8 ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

3. **กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล** ทำหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรทั้งปวงของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เช่น งานบริหารบุคคล งานเลขานุการให้กับคณะกรรมการคดีพิเศษ งานเลขาที่ปรึกษาคดีพิเศษ และงานเลขานุการของคณะกรรมการที่ปรึกษาการบริหารบุคคล ดังนั้นจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการสืบสวนคดีพิเศษด้วย เพราะจะได้ทราบถึงขีดความสามารถและระบบงานของการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร อันจะนำมาซึ่งการประเมินผลโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษจะทำงานเกี่ยวกับงานด้านการสืบสวนสอบสวน การเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านนี้ก็เพื่อเป็นการรองรับกับการทำงานในหน้าที่การบริหารบุคคลให้เกิดประสิทธิภาพ

4. **กลุ่มคดีความเห็นแย้ง** ทำหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการทำความเห็นแย้งเสนออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ กรณีพนักงานอัยการมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องหรือมีความเห็นแย้งกับความเห็นของพนักงานสอบสวน ดังนั้นจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษซึ่งจะเข้าใจเกี่ยวกับระบบงานสืบสวนสอบสวนและความรู้ในด้านกฎหมาย เพื่อให้การทำความเห็นแย้งเป็นไปด้วยความถูกต้องและมีเหตุผล ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานในหน้าที่เกิดประสิทธิภาพ นอกจากนั้นมีหน้าที่จัดทำสารบบคดี เพื่อเป็นทะเบียนควบคุมสำนวนคดีและสรุปผลคดี

5. **กลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ** มีหน้าที่ในด้านการวิเคราะห์และจัดทำงานด้านนโยบายและแผน ความเห็นทางวิชาการของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตลอดจนดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านงบประมาณ การเงิน การบัญชี การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

6. **กลุ่มงานที่ปรึกษากฎหมาย** มีหน้าที่ในด้านการให้คำปรึกษา ตรวจสอบ รวบรวมกฎหมาย ระเบียนข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งและประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

7. **สำนักงานเลขานุการกรม** เป็นหน่วยงานระดับสำนักปฏิบัติงานอำนวยการงานสนับสนุนปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด งานประสานราชการ การเงิน การบัญชี การบริหาร ประชาชนและประชาสัมพันธ์ และงานที่มีลักษณะเป็ยภารกิจทั่วไป ได้แก่ งานธุรการ งานสารบรรณ ประสานงานราชการกับหน่วยงานอื่น งานด้านพิธีการและการประชุม งานบริการข้อมูลทั่วไป งานมวลชนสัมพันธ์ งานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ กฎกระทรวง ระเบียบคำสั่งต่างๆ และงานอื่นๆ ที่เป็นการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด โดยมีการจัดแบ่งเป็น (1) ฝ่ายการเงิน (2) ฝ่ายบัญชี (3) ฝ่ายประสานราชการและบริหารงานทั่วไป (4) ฝ่ายช่วยอำนวยการและประชาสัมพันธ์

8. **สำนักพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ** เป็นหน่วยงานระดับสำนัก มีหน้าที่จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมทั่วไปและหลักสูตรเฉพาะ งานการจัดฝึกอบรมบุคลากร ทำความเห็นทางวิชาการ วิจัยรูปแบบและวิธีการป้องกัน ปราบปราม สืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ เป็นหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านยุทธวิธีการป้องกันปราบปราม สืบสวนและสะกดรอยและการข่าวของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งหน่วยงานในสังกัดมีการจัดแบ่งดังนี้ (1) ฝ่ายบริหารทั่วไป (2) ส่วนพัฒนาระบบงานสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ (3) ส่วนฝึกอบรมความเชี่ยวชาญพิเศษ (4) ฝ่ายควบคุมและรักษาของกลาง (5) ฝ่ายสืบสวนและสะกดรอย (6) ศูนย์สื่อสาร (7) ส่วนปฏิบัติการพิเศษ

9. **สำนักเทคโนโลยีและศูนย์ข้มูลการตรวจสอบ** เป็นหน่วยงานระดับสำนักมีภารกิจในการวางแผน กำหนดทิศทางและมาตรฐานทางเทคโนโลยีทั้งปวงของกรมสอบสวนคดีพิเศษรวมถึงการพัฒนาระบบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเป็นศูนย์ข้อมูล และศูนย์วิจัยอุปกรณ์พิเศษต่างๆ สำหรับงานด้านยุทธวิธีของกรมสอบสวนคดีพิเศษ การตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์ต่างๆ เช่น การตรวจขีปนาวิธีอิเล็กทรอนิกส์ ลายพิมพ์นิ้วมือ และการตรวจสถานที่เกิดเหตุอื่นๆ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ บริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิผล หน่วยงานในสังกัดมี

การจัดแบ่งดังนี้ (1) ฝ่ายบริหารทั่วไป (2) ศูนย์สารสนเทศ (3) ส่วนตรวจ 1 (ทะเบียนประวัติและลายพิมพ์นิ้วมือ) (4) ส่วนตรวจ 2 (5) ส่วนตรวจ 3 (อิเล็กทรอนิกส์และสื่อสาร) (6) ส่วนวิจัยและพัฒนาอุปกรณ์พิเศษ

10. **สำนักงานคดีอาญาพิเศษ** เป็นหน่วยงานระดับสำนัก มีหน้าที่ในการป้องกันปราบปราม สืบสวนและสอบสวนผู้กระทำความผิดคดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างสำคัญต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงานของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ หรือการกระทำของกลุ่มคนในลักษณะของกลุ่มองค์กรอาชญากรรม หรือเป็นการก่ออาชญากรรม โดยผู้กระทำผิดใช้อิทธิพลหรือมีอิทธิพล และยังรับผิดชอบในคดีที่เป็นนโยบายของประเทศที่ต้องการป้องกันปราบปรามเป็นพิเศษ หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากหน่วยงานของรัฐ เช่น คดีการใช้อิทธิพลกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานรัฐหรือการฮั้วประมูลงาน คดีที่บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แต่งบัญชีเพื่อให้มีกำไรหลอกประชาชนให้ซื้อขายหุ้น คดีการหลอกลวงแรงงานไปทำงานต่างประเทศคดีฉ้อโกงประชาชน คดีที่เกี่ยวข้องกับการเรียกค่าคุ้มครอง คดีฟอกเงินจากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของข้าราชการ คดีนักการเมืองระดับต่างๆ เข้าไปเกี่ยวข้องหรืออยู่เบื้องหลัง เป็นต้น ตลอดจนการดำเนินคดีเกี่ยวกับการจัดทะเบียนข้อมูลและสถิติในส่วนที่ต้องรับผิดชอบ หน่วยงานในสังกัดมีการจัดแบ่งดังนี้ (1) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป (2) ส่วนคดีพิเศษ 1 (3) ส่วนคดีพิเศษ 2 (4) ส่วนคดีพิเศษ 3

11. **สำนักงานคดีภาษีอากร** เป็นหน่วยงานระดับสำนัก มีหน้าที่ในการป้องกันปราบปราม สืบสวนและสอบสวนผู้กระทำความผิดทางด้านภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต ภาษีสรรพกร ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียน ข้อมูลและสถิติในส่วนที่รับผิดชอบโดยมีความผิดทางอาญาที่อยู่ในความรับผิดชอบ ดังนี้ (1) ประมวลรัษฎากร (2) พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 (3) พระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ.2524 (4) พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 และความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีอื่นๆ เช่น พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.2493 พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 (5) ความผิดอาญาที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดตามข้อ 1-4 หน่วยงานในสังกัดมีการจัดแบ่งดังนี้ (1) ฝ่ายบริหารทั่วไป (2) ส่วนคดีภาษีอากร 1 (3) ส่วนคดีภาษีอากร 2 (4) ส่วนคดีภาษีอากร 3

12. **สำนักคดีการเงินการธนาคาร** เป็นหน่วยงานระดับสำนัก มีหน้าที่ในการป้องกันปราบปราม สืบสวนและสอบสวนผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์ พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินการคลังและการธนาคาร ซึ่งส่งผล

ต่อระบบการหมุนเวียนเงินตราระหว่างประเทศและต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนเงินตรา รวมไปถึงการแจ้งข้อสังเกตหรือการแจ้งเตือนไปยังสถานบันการเงินถึงลักษณะของการฉ้อโกงระบบธนาคาร ทำให้ระบบการเงินของประเทศได้รับความเสียหาย ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียน ข้อมูลและสถิติในส่วนที่ต้องรับผิดชอบ

ความผิดทางอาญาที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานมีดังนี้

(1) พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505

(2) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522

(3) พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535

(4) พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา พ.ศ.2548

(5) พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.2501

(6) พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2527

(7) พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ.2534

(8) พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ.2485

(9) ความผิดทางอาญาที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดตามข้อ 1-8

หน่วยงานในสังกัดมีการจัดแบ่งดังนี้ (1) ฝ่ายบริหารทั่วไป (2) ส่วนคดีการเงินการธนาคาร 1 (3) ส่วนคดีการเงินการธนาคาร 2 (4) ส่วนคดีการธนาคาร 3

13. **สำนักคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ** เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม มีภาระหน้าที่ดังต่อไปนี้ (1) ปฏิบัติงานด้านการป้องกัน ปราบปรามและสืบสวนผู้กระทำผิดทางคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ (2) ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดทางคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ (3) ปฏิบัติงานวิเคราะห์และพิสูจน์ความผิดทางคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ (4) ปฏิบัติงานด้านการป้องกัน ปราบปรามสืบสวนและสอบสวนผู้กระทำความผิดในคดีอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย (5) ดำเนินการวิเคราะห์ วิจัย วางแผนงานบริหารจัดการและประสานงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ (6) ดำเนินการเก็บรักษาพยานหลักฐานและของกลางในคดี (7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย (8) ดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลสถิติคดีในงานรับผิดชอบ แบ่งส่วนราชการออกเป็น (1) ฝ่ายบริหาร (2) ส่วนคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ 1 (3) ส่วนคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ 2 (4) ส่วนคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ 3

14. **สำนักคดีทรัพย์สินทางปัญญา** เป็นหน่วยงานระดับสำนัก มีหน้าที่ในการป้องกัน ปราบปราม สืบสวนและสอบสวนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิบัตรการผลิต เครื่องหมายการค้า และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียน ข้อมูลสถิติในส่วนที่ต้องรับผิดชอบ โดยมีความผิดทางอาญาที่อยู่ในความรับผิดชอบดังนี้ (1) พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 (2) พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 (3) พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ.2522 (4) ความผิดทางอาญาที่เกี่ยวเนื่องกับการกรระทำผิดตามข้อ 1-3

นอกจากนั้ภารกิจตามประกาศคณะกรรมการสอบสวนคดีพิเศษ (กคพ.) ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2547 เรื่องการกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิด ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ภารกิจ และการปฏิบัติราชการของสำนักคดีทรัพย์สินทางปัญญา มีดังนี้

1) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 48 มาตรา 49 และมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติการคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม พ.ศ.2543 ที่มีมูลน่าเชื่อว่ามีการกระทำในลักษณะเป็นแหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย หรือได้นำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยมีสิ่งของหรือสินค้าไว้ในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิด หรือซึ่งมีไว้เป็นความผิดอันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป

2) คดีความตามผิดกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 108 มาตรา 109 มาตรา 110 และมาตรา 114 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ที่มีมูลน่าเชื่อว่ามีการกระทำในลักษณะเป็นแหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย สถานที่รับซื้อ สถานที่เก็บสินค้า หรือได้นำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยมีสิ่งของหรือสินค้าไว้ในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิด หรือซึ่งมีไว้เป็นความผิด อันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป

3) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์

คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 69 มาตรา 70 และมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามีการกระทำความผิดในลักษณะเป็น สถานที่ผลิต แหล่งจำหน่าย สถานที่เก็บสินค้าหรือได้นำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยมีสิ่งของหรือสินค้าไว้ในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิดหรือซึ่งมีไว้เป็นความผิด

อันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป หน่วยงานในสังกัดมีการจัดแบ่งดังนี้ (1) ฝ่ายบริหารทั่วไป (2) ส่วนคดีทรัพย์สินทางปัญญา 1 (3) ส่วนคดีทรัพย์สินทางปัญญา 2 (4) ส่วนคดีทรัพย์สินทางปัญญา 3

15. **สำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ** สำนักกิจการต่างประเทศ และคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศเป็นหน่วยงานระดับสำนัก มีหน้าที่ในการติดต่อประสานงานกับองค์กร และหน่วยงานต่างประเทศด้านความช่วยเหลือและความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การโอนตัวนักโทษ การดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับชาวต่างประเทศ การขอความร่วมมือและการให้ความช่วยเหลือในเรื่องการฝึกอบรม ดูงานและการวิจัย ณ ต่างประเทศ การป้องกันปราบปราม สืบสวน สอบสวน และจับกุมผู้กระทำความผิดชาวต่างประเทศที่หลบหนีเข้ามาในประเทศ และประสานความร่วมมือให้จับกุม ผู้ต้องหาชาวไทยที่หลบหนีไปต่างประเทศให้มารับโทษในประเทศไทย นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการดำเนินการด้านคนร้ายข้ามชาติ การดำเนินการด้านการข่าวโดยเฉพาะผู้ก่อการร้ายข้ามชาติ รวมทั้งสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศให้แก่สำนักต่างๆ ในเรื่องการแปลเอกสารและล่าม ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนข้อมูลและสถิติ ในส่วนที่ต้องรับผิดชอบ หน่วยงานในสังกัดมีการจัดแบ่งดังนี้ (1) ฝ่ายบริหารทั่วไป (2) ส่วนกิจการต่างประเทศ (3) ส่วนประสานความร่วมมือระหว่างประเทศและการข่าว (4) ส่วนคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ 1-2 (5) ส่วนผู้เชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศ

16. **สำนักคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม** เป็นหน่วยงานระดับสำนักมีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปราม สืบสวนและสอบสวนผู้กระทำความผิดทางคดีสิ่งแวดล้อมและคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 พระราชบัญญัติอาหารและยา และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการพิสูจน์ความผิดทางคดีว่า ผู้ต้องหาได้กระทำการใดๆ ที่มีผลให้สิ่งแวดล้อมได้รับความเสียหาย เกิดมลภาวะ เช่น โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสีย หรือการดำเนินการทางการค้าที่ส่งผลเสียต่อผู้อุปโภคบริโภค และความผิดด้านการค้าขายของประเทศ ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียน ข้อมูลและสถิติหน่วยงานในสังกัดมีการจัดแบ่งดังนี้ (1) ฝ่ายบริหารทั่วๆ ไป (2) ส่วนคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม 1 (3) ส่วนคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม 2 (4) ส่วนคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม 3

9. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.)

(ก) อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

หน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้แก่ งานนโยบาย วางแผนและประสานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนในการปฏิบัตตามพระราชบัญญัติ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและใช้ประโยชน์จากกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจการของคณะกรรมการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รับผิดชอบเรื่องงานธุรการ งานเตรียมการประชุม งานงบประมาณ และงานบุคคลในเวลาเดียวกันด้วย

อำนาจหน้าที่ของ**สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ** ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 มีดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการเพื่อสนับสนุนบทบาทตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการกำกับดูแลและสอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงออกระเบียบหลักเกณฑ์ มาตรการ แนวทางปฏิบัติโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อคุ้มครองและรองรับสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ดำเนินการด้านวิชาการและธุรการให้กับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในกระบวนการวินิจฉัยอุทธรณ์ รวมถึง การสนับสนุนและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และประชาชนองค์กรพัฒนาภาคเอกชนเพื่อให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

(ข) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 27 องค์ประกอบของคณะกรรมการประกอบด้วย รัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นประธาน กรรมการโดยตำแหน่งในระดับปลัดกระทรวง และหัวหน้าส่วนราชการ 13 คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีจำนวน 9 คน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 มีดังต่อไปนี้

1. สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

2. ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

3. เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวงหรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

4. พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา 13

5. จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

6. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

7. ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมายตามมาตรา 28

(ค) วิสัยทัศน์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

มุ่งสร้างสังคมโปร่งใส พัฒนาภาครัฐ คุ้มครองสิทธิประชาชน

(ง) พันธกิจของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

1. สนับสนุนบทบาทตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการกำกับดูแลและสอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงออกระเบียบ หลักเกณฑ์ มาตรการ แนวทางปฏิบัติโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อคุ้มครองและรับรองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สนับสนุนงานด้านวิชาการและธุรการให้กับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และประชาชน องค์กรพัฒนาภาคเอกชนเพื่อให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

(จ) ภารกิจหลักของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

1. พัฒนาการปกครองในระบบประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วม (Participation)

2. ส่งเสริมการปฏิรูประบบราชการให้การใช้อำนาจเป็นไปอย่างโปร่งใส (Transperency)

3. พัฒนาศักยภาพการแข่งขันด้วยระบบจัดการข้อมูลข่าวสารของราชการ (Information Society)

4. พัฒนาโครงสร้างและโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างทั่วถึง (Universal Service)

(ฉ) โครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

จากโครงสร้างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ พบว่ามีลักษณะเป็นไตรภาคีและมีลักษณะการดำเนินงานคล้ายองค์กรผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความเป็นอิสระ โดยมีหน้าที่หลักคือวางหลักเกณฑ์ทางกฎหมายและสอดส่องดูแลและกำกับตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐให้เป็นไปตามกฎหมาย

ในขณะที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีลักษณะเป็นองค์กรควบคุมหน่วยงานของรัฐให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นงานที่มีขอบเขตกว้างขวาง กฎหมายจึงกำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย (ตามมาตรา 34) ซึ่งในปัจจุบันคณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อช่วยงานในด้านต่างๆ และกฎหมายยังกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้น เพื่อช่วยงานด้านธุรการและงานวิชาการให้แก่คณะกรรมการฯ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วย ดังนั้นจึงควรกล่าวถึงความสำคัญของอนุกรรมการ และ สำนักงานฯ ในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับนโยบายจากคณะกรรมการฯ มาปฏิบัติ

คณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ

อนุกรรมการในปัจจุบันมี 4 ชุด ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการฯ ให้ปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ซึ่งอนุกรรมการแต่ละชุดจะเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ อาจถือได้ว่าอนุกรรมการเป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ของคณะกรรมการฯ ให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องตามเจตนารมย์ของกฎหมาย ซึ่งอนุกรรมการทั้ง 4 ชุด ประกอบด้วย

1. อนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการและยกร่าง อนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

ด้วยเหตุผลว่าคณะกรรมการฯ มีหน้าที่สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการตามกฎหมาย ซึ่งจากการดำเนินการสอดส่องและติดตามผลการปฏิบัติของหน่วยราชการพบว่ายังมีปัญหามากมายที่เป็นอุปสรรคในการคุ้มครองสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ดังนั้น

อนุกรรมการชุดนี้จึงมีอำนาจหน้าที่หลักๆ คือ พิจารณาการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 เสนอต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ศึกษาเสนอแนะและพิจารณายกร่างพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ และวิธีการตลอดจนเรื่องที่คณะกรรมการฯ จะต้องตราหรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร เสนอต่อคณะกรรมการฯ นอกจากนั้นแล้วอนุกรรมการสามารถมีอำนาจเรียกให้บุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

2. อนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน

เนื่องจากหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานมีแนวโน้มที่เห็นถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่น้อย ส่งผลให้เมื่อประชาชนเดินทางไปขอข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ มักได้รับการปฏิบัติที่ล่าช้าและเพิกเฉยต่อการขอข้อมูล ทำให้ประชาชนต้องทำคำร้องเรียนมายังคณะกรรมการฯ เพื่อออกคำสั่งให้หน่วยงานนั้นต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการฯ จึงแต่งตั้งอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นร้องเรียนขึ้น โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณากลั่นกรองและตรวจสอบเรื่องร้องเรียน และส่งความเห็นในเรื่องร้องเรียนนั้นให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้คณะกรรมการฯ มีคำสั่งในลำดับถัดไปลงไปยังหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นๆ นอกจากนั้นแล้วอนุกรรมการยังมีอำนาจออกหนังสือเรียกบุคคลใดๆ มาชี้แจงให้ถ้อยคำหรือส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้

3. อนุกรรมการเฉพาะกิจตอบข้อหารือ และวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

เนื่องจากสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการการ เป็นเรื่องใหม่ในสังคม หลายฝ่ายทั้งส่วนของภาคราชการ ภาคประชาชน และสื่อมวลชน อาจมีความสับสนต่อการปฏิบัติตามกฎหมายบ้าง อนุกรรมการชุดนี้จึงตั้งขึ้นเพื่อตอบข้อหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารราชการแก่ทั้งหน่วยงานของรัฐและประชาชนที่ส่งข้อหารือเข้ามา เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในสังคม

4. อนุกรรมการส่งเสริม ศึกษาวิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

อนุกรรมการชุดนี้ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ส่งเสริมให้มีการจัดประชุมชี้แจง หรือสัมมนาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งการรับฟังข้อคิดเห็นและปัญหาในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าของ

รัฐและหน่วยงานของรัฐและเอกชนในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเสนอแผนงานโครงการศึกษาวิจัยที่เป็นปัญหาอันเนื่องมาจากการใช้กฎหมาย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นอีกกลไกหนึ่งที่ช่วยให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนบรรลุสู่เป้าประสงค์ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย แต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จะแต่งตั้งขึ้นตามสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ ปัจจุบันคณะกรรมการวินิจฉัยฯ มีทั้งสิ้น 5 คณะอันได้แก่ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านต่างประเทศ และความมั่นคงของประเทศ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านการแพทย์และสาธารณสุข และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร

โดยที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีอำนาจหน้าที่โดยตรงต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของราชการ พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่ฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25 ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

แม้ว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จะได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรี แต่ในทางปฏิบัติการดำเนินงานของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ถือได้ว่ามีความเป็นอิสระ เนื่องจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ให้เป็นที่สุด ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นองค์กรที่มีอำนาจในการออกคำสั่งทางปกครองด้วย และคณะกรรมการวินิจฉัยฯ มีทิศทางการทำงานที่จะวินิจฉัยให้มีการเปิดเผยข้อมูลมากกว่า หากข้อมูลดังกล่าวมิได้เข้าข่ายมาตรา 15 ที่ต้องยกเว้นมิให้เปิดเผย

แผนภาพที่ 12 ความสัมพันธ์ขององค์กร์ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

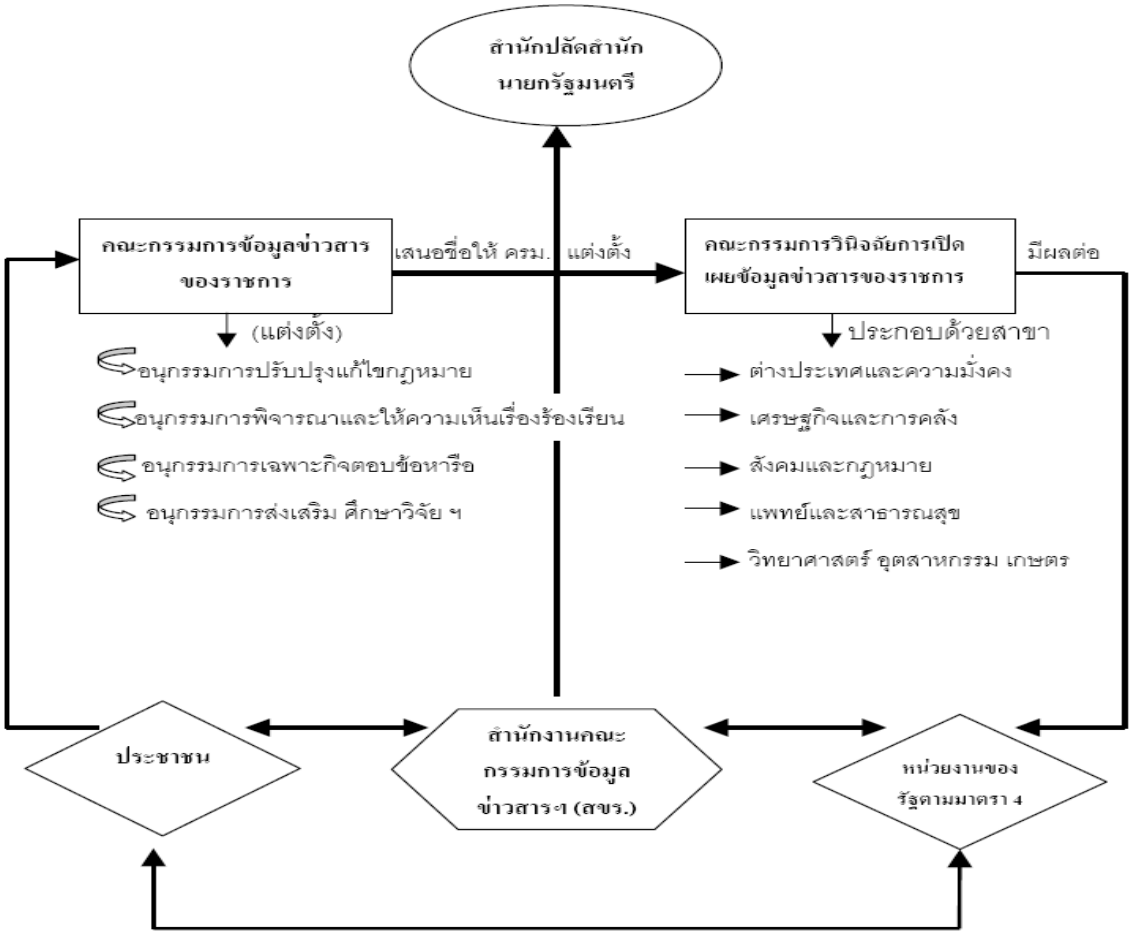

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีการแบ่งส่วนราชการในการบริหารจัดการออกเป็น 6 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. **ฝ่ายบริหารทั่วไป** มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

   1.1 งานช่วยอำนวยการ และธุรการทั่วไป

   1.2 งานสารบรรณทั่วไป

   1.3 งานบริหารบุคคล

   1.4 งานการเงินงบประมาณและงานพัสดุ

   1.5 งานบันทึกข้อมูล

   1.6 งานสนับสนุนด้านธุรการการประชุม

2. **ส่วนนโยบายและวิเคราะห์** มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

2.1 งานด้านเลขานุการ กขร.

2.2 จัดทำกรอบนโยบายยุทธศาสตร์และแนวทางปฏิบัติเสนอ กขร. และจัดทำรายงานผลเสนอ ครม.

2.3 จัดทำแผนงานและแผนปฏิบัติการประจำปี สขร.

2.4 ดำเนินการโครงการสำคัญเร่งด่วนตามนโยบายของ กขร. และนโยบายรัฐบาล

2.5 งานติดตาม สอดส่องการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ

2.6 งานส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ

2.7 การรายงานผลการปฏิบัติงาน

2.8 งานศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของ กขร. กวฉ. และ สขร.

2.9 งานประสานความร่วมมือเพื่อสร้างเครือข่ายระหว่างองค์กรต่างประเทศ

3. **ส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์** มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

3.1 การปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

3.2 ศึกษาวิเคราะห์จัดทำสำนวนอุทธรณ์

3.3 พิจารณากลั่นกรองตรวจสอบและแสวงหาข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นข้อกฎหมายต่อ กวฉ.

3.4 งานด้านเลขานุการของ กวฉ.

3.5 งานศึกษา วิเคราะห์เนื้อหาเสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวงและระเบียบของ ครม. ตาม พ.ร.บ.

3.6 งานพัฒนากฎหมายข้อมูลข่าวสาร

4. **กลุ่มงานพัฒนาระบบสารสนเทศข้อมูลข่าวสาร** มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

4.1 งานศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารหน่วยงานภาครัฐ

4.2 งานจัดทำระบบสารสนเทศข้อมูลข่าวสารของราชการ และการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ

4.3 งานจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและสนับสนุนการปฏิบัติของ กขร. กวฉ. และ สขร.

4.4 ดำเนินการเป็นหน่วยงานกลางในการประสานและสร้างเครือข่ายความร่วมมือศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ

4.5 การตรวจสอบระบบการประมวลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในหน่วยงานภาครัฐ

5. **ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร** มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

5.1 งานเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในการใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการแก่ประชาชน

5.2 งานการประชาสัมพันธ์และการจัดทำสื่อความรู้ เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะ

5.3 งานการสนับสนุนโครงข่ายองค์กรภาคเอกชนเพื่อตรวจสอบความโปร่งใสภาครัฐ

5.4 งานส่งเสริมการใช้สิทธิของประชาชนตามกฎหมายร่วมกับองค์กรภาคประชาชน

6. **ส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหารือ** มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

6.1 ศึกษาวิเคราะห์สำนวนเรื่องร้องเรียน

6.2 ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อแนะนำการปฏิบัติตามกฎหมายในประเด็นร้องเรียน

6.3 พิจารณากลั่นกรอง ตรวจสอบ และแสวงหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และเสนอความเห็นกรณีเรื่องร้องเรียนต่อ กขร.

6.4 ศึกษาวิเคราะห์เสนอแนะแนวทางการตอบข้อหารือ ปัญหาการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และปัญหาข้อกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ

6.5 งานด้านเลขานุการอนุกรรมการร้องเรียน และอนุกรรรมการตอบข้อหารือ และอนุกรรมการอื่นๆ ที่รับผิดชอบ

6.6 ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารและเอกชนในการใช้สิทธิตามกฎหมาย

แผนภาพที่ 13 โครงสร้างการบริหารงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

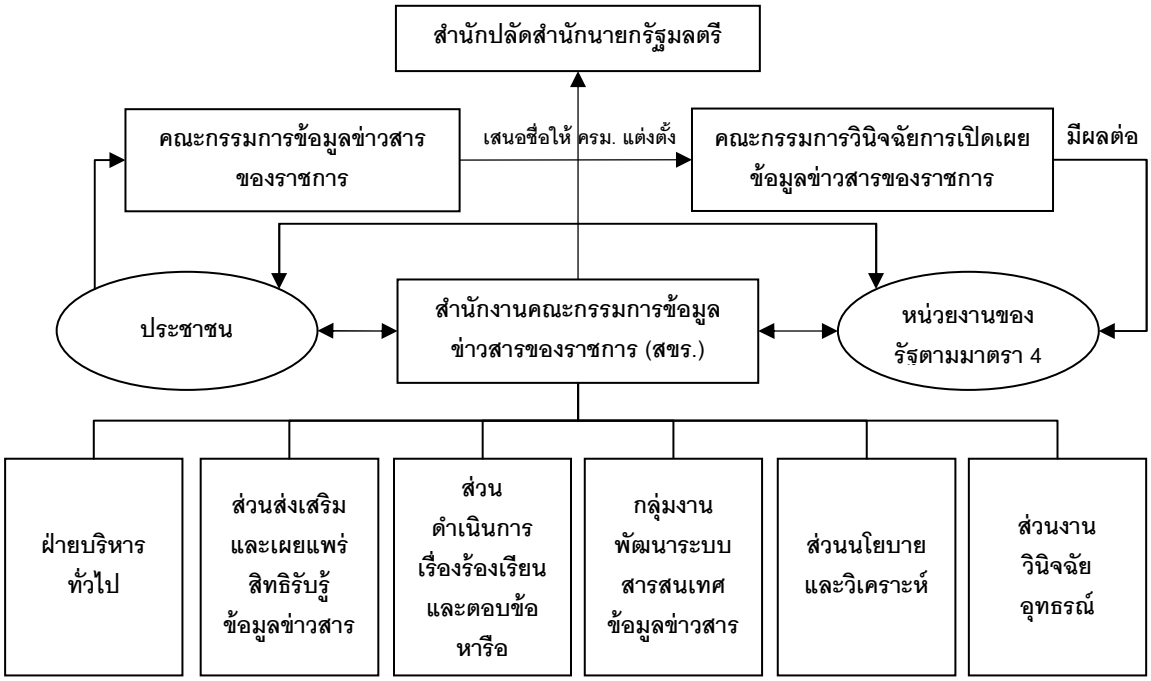

ที่มา: สืบค้นจากเวปไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (www.oic.go.th)

หมายเหตุ: * มาตรา 4 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 กำหนดให้ "หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ